

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
0	Opdrachtwaarde		Aanbestedende dienst vermeld volledigheidshalve dat de in Tendermed genoemde omvang van de opdracht met grote zorgvuldigheid is bepaald, maar dat er geen rechten aan ontleend kunnen worden.
1	AWVODI artikel 4	Gelet op de onafhankelijkheidsvereisten die voor accountants gelden, vernemen wij graag hoe deze bepaling zich verhoudt tot de objectieve en onafhankelijke uitvoering van de werkzaamheden. Kunt u bevestigen dat dit artikel gaat over de uitvoering van onze werkzaamheden en niet de uitkomsten?	Ja, dat bevestigt de aanbestedende dienst. Artikel 4 AWVODI ziet uitsluitend op de beoordeling of de overeengekomen werkzaamheden zijn uitgevoerd overeenkomstig de opdracht en de contractuele afspraken. Dit artikel heeft geen betrekking op de inhoudelijke bevindingen, oordelen, conclusies of verklaringen die de accountant in het kader van de wettelijke controle afgeeft. De onafhankelijke en objectieve beroepsuitoefening van de accountant, alsmede de daarop van toepassing zijnde wet- en regelgeving en beroepsvoorschriften, blijven volledig van kracht.
2	AWVODI 5.2 en 5.3	In verband met de onafhankelijkheid van de accountant kan het noodzakelijk zijn om onder eigen verantwoordelijkheid personele wijzigingen door te voeren. Zou u kunnen overwegen de artikelen 5.2 en 5.3 aan te vullen met "indien vervangende medewerkers beschikken over vergelijkbare deskundigheid, opleiding en ervaring als de medewerker die wordt vervangen is geen voorafgaande toestemming vereist"?	De AWVODI zijn waterschapsbreed opgesteld, enkel in uitzonderlijke gevallen wordt hiervan afgeweken. Om deze reden handhaaft aanbestedende dienst artikel 5.2 en 5.3 AWVODI ongewijzigd. Deze bepalingen beogen de continuïteit van de uitvoering van de opdracht te waarborgen. Indien vervanging noodzakelijk is, bijvoorbeeld vanwege onafhankelijkheids-, kwaliteits- of beroepsvoorschriften, zal de opdrachtgever zijn toestemming niet op onredelijke gronden onthouden. De vervangende medewerker dient ten minste gelijkwaardige deskundigheid, opleiding en ervaring te bezitten als bedoeld in artikel 5.4 AWVODI
3	AWVODI artikel 11.1	Om een goede aansluiting te behouden met de voor accountants geldende wet- en regelgeving verzoeken wij u vriendelijk te overwegen deze bepaling aan te passen, zodat bekendmaking mogelijk blijft indien dit op grond van wet- en regelgeving of een rechterlijke uitspraak is toegestaan. Kunt u hiermee instemmen?	De AWVODI zijn waterschapsbreed opgesteld, enkel in uitzonderlijke gevallen wordt hiervan afgeweken. Om deze reden handhaaft aanbestedende dienst artikel 11.1 AWVODI ongewijzigd. Deze bepaling dient te worden gelezen in overeenstemming met de toepasselijke wet- en regelgeving. Indien Opdrachtnemer op grond van een wettelijke verplichting, een toezichthoudende bevoegdheid of een rechterlijke uitspraak gehouden is tot openbaarmaking van vertrouwelijke informatie, staat artikel 11.1 AWVODI daaraan niet in de weg. Voor het overige blijft de geheimhoudingsverplichting onverkort van kracht.
4	AWVODI artikel 11.4	Kunt u bevestigen dat opdrachtnemer, overeenkomstig de toepasselijke wet- en regelgeving, na beëindiging van de werkzaamheden een eigen werkdossier mag aanhouden in haar archief?	Ja. De aanbestedende dienst bevestigt dat artikel 11.4 niet beoogt afbreuk te doen aan de voor de accountant geldende wettelijke en beroepsmatige verplichtingen ten aanzien van dossiervorming en archivering. Opdrachtnemer mag, voor zover toegestaan en vereist op grond van toepasselijke wet- en regelgeving en beroepsvoorschriften, een eigen werkdossier aanhouden en archiveren. Artikel 11.4 ziet erop dat de opdrachtgever desgevraagd kan beschikken over de gegevens die betrekking hebben op de uitvoering van de overeenkomst en beperkt niet de wettelijke bewaarplichten van opdrachtnemer.
5	AWVODI artikel 12	Als onderdeel van de stukken heeft u een separate gegevensverwerkingsovereenkomst opgenomen. Wij kunnen met deze overeenkomst instemmen behalve met artikel 9 vinden wij te ruim geformuleerd. Hierbij is ons voorstel het volgende op te nemen: "1. Partijen zijn jegens elkaar enkel aansprakelijk in het geval een Partij toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van één harer verplichtingen uit deze Overeenkomst en uitsluitend voor directe schade welke door de verzekeraar wordt vergoed en uitgekeerd. De maximale aansprakelijkheid uit de vorige zin geldt per gebeurtenis, waarbij een reeks van samenhangende gebeurtenissen wordt aangemerkt als één gebeurtenis. Indien geen uitkering mocht plaatsvinden door de verzekering, om wat voor reden dan ook, dan is de aansprakelijkheid van de Partij beperkt tot EUR 300.000 per gebeurtenis of serie van samenhangende gebeurtenissen. 2. De in dit artikel bedoelde uitsluitingen en beperkingen komen te vervallen indien en voor zover de schade het gevolg is van opzet of bewuste roekeloosheid van de schadeveroorzakende Partij(en) en/of haar bedrijfsleiding. 3. Een Partij die één harer verplichtingen uit de Overeenkomst toerekenbaar niet nakomt en waardoor de andere Partijen door een derde worden aangesproken voor schade, kosten of rente, vrijwaart en stelt de andere Partijen volledig schadeloos voor de aanspraak van die derde, tenzij deze Partij bewijst dat een en ander is veroorzaakt door opzet of bewuste roekeloosheid van de andere Partij(en)." Kunt u hiermee instemmen?	De AWVODI zijn waterschapsbreed opgesteld, enkel in uitzonderlijke gevallen wordt hiervan afgeweken. Om deze reden handhaaft aanbestedende dienst artikel 12 AWVODI ongewijzigd. Daarnaast blijft artikel 9 uit de gegevensverwerkingsovereenkomst ongewijzigd.
6	AWVODI artikel 13.3	Kunt u nader toelichten in welke situaties en op welke wijze een veiligheidsonderzoek wordt uitgevoerd? Daarnaast ontvangen wij graag, indien mogelijk, een afschrift van de in dit artikel genoemde gebruikelijke regels.	Art. 13.3 AWVODI biedt de mogelijkheid om, indien de aard van de opdracht daartoe aanleiding geeft, een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) of een veiligheidsonderzoek te verlangen. Of hiervan gebruikt wordt gemaakt, wordt per opdracht beoordeeld. Voor deze opdracht is een dergelijk onderzoek niet voorzien.
7	AWVODI artikel 13.3	Zou u kunnen toelichten of, en zo ja op welke wijze, de redenen voor een eventuele weigering van een medewerker met opdrachtnemer worden gedeeld? Dit draagt bij aan een transparante en zorgvuldige samenwerking tussen partijen.	Indien een voorgestelde medewerker niet wordt geaccepteerd zal de aanbestedende dienst de opdrachtnemer hierover informeren en de beslissing, voor zover mogelijk gelet op privacy-, veiligheids- en vertrouwelijkheidsaspecten, motiveren.
8	AWVODI artikel 16.3	Kunt u ermee instemmen om een onafhankelijke derde in gezamenlijk overleg tussen opdrachtgever en opdrachtnemer aan te wijzen?	De AWVODI zijn waterschapsbreed opgesteld, enkel in uitzonderlijke gevallen wordt hiervan afgeweken. Om deze reden handhaaft aanbestedende dienst artikel 16.3 AWVODI ongewijzigd. Indien zich een situatie voordoet waarin een onafhankelijke derde wordt ingeschakeld, zal de aanbestedende dienst deze aanwijzen.

9	AWVODI artikel 16.5	Het kan voorkomen dat een accountant op grond van toepasselijke wet- en regelgeving gehouden is werkzaamheden op te schorten of te beëindigen. Zou u kunnen overwegen deze bepaling buiten toepassing te verklaren? Indien dat niet mogelijk is, vernemen wij graag of bevestigd kan worden dat opdrachtnemer in dergelijke gevallen bevoegd is de werkzaamheden op te schorten of te beëindigen.	De AWVODI zijn waterschapsbreed opgesteld, enkel in uitzonderlijke gevallen wordt hiervan afgeweken. Om deze reden handhaaft aanbestedende dienst artikel 16.5 AWVODI ongewijzigd. Dit artikel staat echter niet in de weg van opschorting of beëindiging van de werkzaamheden voor zover de accountant daartoe op grond van wet- en regelgeving of beroepsvoorschriften verplicht is.
10	AWVODI artikel 19	Gezien de aard van de werkzaamheden en de binnen de accountancysector gebruikelijke aansprakelijkheidsregelingen verzoeken wij u vriendelijk te overwegen artikel 19 te vervangen door de voorgestelde bepalingen uit de NBA Voorwaarden Variant I artikel 11. De aansprakelijkheidsregeling uit de NBA-voorwaarden is sectorspecifiek ontwikkeld voor accountantsdiensten en sluit aan bij de beroepsstandaarden, de aard van controlewerkzaamheden en de dekking van de verplichte beroepsaansprakelijkheidsverzekering. Toepassing van AWVODI artikel 19 leidt tot een onevenwichtige risicoverdeling en een aansprakelijkheidsomvang die niet in verhouding staat tot de aard en omvang van de opdracht. Daarom verdient aansluiting bij artikel 11 van de NBA-voorwaarden de voorkeur.	De AWVODI zijn waterschapsbreed opgesteld, enkel in uitzonderlijke gevallen wordt hiervan afgeweken. Om deze reden handhaaft aanbestedende dienst artikel 19 AWVODI ongewijzigd. Hoewel de aanbestedende dienst begrijpt dat de door u genoemde NBA-voorwaarden zijn ontwikkeld voor accountantsdiensten, ziet zij geen aanleiding om voor deze opdracht af te wijken van de in de AWVODI opgenomen aansprakelijkheidsregeling. De AWVODI maken integraal onderdeel uit van de aanbestedingsstukken. De aanbestedende dienst acht de daarin opgenomen aansprakelijkheidsregeling passend, gelet op de aard en het belang van de opdracht.
11	AWVODI artikel 20	Gezien de aard van de werkzaamheden en de binnen de accountancysector gebruikelijke opzeggingsmogelijkheden verzoeken wij u vriendelijk te overwegen artikel 20 te vervangen door de voorgestelde bepalingen uit de NBA Voorwaarden Variant I artikel 12. De opzeggingsregeling uit artikel 12 NBA-voorwaarden is specifiek afgestemd op de publieke taak en maatschappelijke verantwoordelijkheid van accountants. Een accountant moet een opdracht kunnen beëindigen indien de onafhankelijkheid wordt bedreigd, onvoldoende controle-informatie beschikbaar komt, de werkrelatie onder druk staat of wettelijke en beroepsrechtelijke voorschriften daartoe noodzaken. De opzeggingsregeling uit AWVODI artikel 20 is generiek van aard en biedt onvoldoende ruimte om te voldoen aan deze specifieke beroepsverplichtingen. Om die reden is toepassing van de NBA-regeling voor accountantsdiensten meer passend en marktconform.	De AWVODI zijn waterschapsbreed opgesteld, enkel in uitzonderlijke gevallen wordt hiervan afgeweken. Om deze reden handhaaft aanbestedende dienst artikel 20 AWVODI ongewijzigd. Hoewel de aanbestedende dienst begrijpt dat de door u genoemde NBA-voorwaarden zijn ontwikkeld voor accountantsdiensten, ziet zij geen aanleiding om voor deze opdracht af te wijken van de in de AWVODI opgenomen regeling. De AWVODI maken integraal onderdeel uit van de aanbestedingsstukken.
12	AWVODI artikel 22	Gezien de aard van accountantswerkzaamheden en de daarbij behorende dossierplicht vernemen wij graag of u bereid bent de voorgestelde aanvullende formulering op artikel 22 te overwegen, zodat zowel de belangen van opdrachtgever als de wettelijke verplichtingen van opdrachtnemer op passende wijze worden geborgd. Artikel 22 blijft van toepassing, met dien verstande dat alle intellectuele eigendomsrechten op door Opdrachtnemer ontwikkelde dan wel gebruikte methodieken, controleaanpakken, modellen, software, werkprogramma's, templates en overige hulpmiddelen bij Opdrachtnemer of diens licentiegevers blijven berusten. Opdrachtgever verkrijgt uitsluitend een niet-exclusief gebruiksrecht op de resultaten van de Diensten voor eigen gebruik en voor zover noodzakelijk voor de uitvoering van zijn wettelijke taken.	De AWVODI zijn waterschapsbreed opgesteld, enkel in uitzonderlijke gevallen wordt hiervan afgeweken. Om deze reden handhaaft aanbestedende dienst artikel 22 AWVODI ongewijzigd. De Aanbestedende dienst dient de resultaten van de uitgevoerde opdracht onbeperkt te kunnen gebruiken, ten behoeve van het uitvoeren van onze taak. Aanbestedende dienst erkent dat op accountantsdossiers, controlemethodieken, werkprogramma's en andere door de opdrachtnemer ontwikkelde of gebruikte materialen eigen rechten van de opdrachtnemer of diens licentiegevers kunnen rusten en dat de accountant gehouden kan zijn deze dossiers op grond van wet- en regelgeving en beroepsvoorschriften te bewaren. De aanbestedende dienst ziet geen aanleiding om de in de overeenkomst en de AWVODI opgenomen regeling betreffende intellectuele eigendom en gegevensverstrekking te vervangen door de voorgestelde bepaling. De aanbestedende dienst ziet derhalve geen aanleiding om af te wijken van artikel 22 AWVODI.
13	AWVODI artikel 24.2	Wij beschikken over de mogelijkheid om op verzoek een verzekeringscertificaat te verstrekken waaruit blijkt dat wij verzekerd zijn en aan onze premiebetalingverplichtingen hebben voldaan. Kunt u bevestigen dat een dergelijk certificaat voor dit artikel volstaat?	Aanbestedende Dienst bevestigt dat een ondertekend verzekeringscertificaat volstaat, mits uit dit certificaat blijkt dat Opdrachtnemer voldoende verzekerd is conform de eisen uit de aanbestedingsdocumenten. Het verzekeringscertificaat dient alle gevraagde informatie te bevatten en te zijn afgegeven of ondertekend door de verzekeraar of een daartoe bevoegde gevolmachtigde.
14	Overig	Kunt u de management letters en de accountantsverslagen van de drie hoogheemraadschappen delen over boekjaar 2025?	De managementletters worden niet verstrekt. Deze documenten bevatten vertrouwelijke informatie. Tevens is de aanbestedende dienst van oordeel dat de verstrekte informatie, waaronder de accountantsverslagen, voldoende inzicht biedt in de organisatie en de opdracht om een passende inschrijving op te stellen. De aanbestedende dienst heeft bij deze Nota van Inlichtingen de meest recente accountantsverslagen van de Hoogheemraadschappen toegevoegd. Volledigheidshalve vermeld de aanbestedende dienst dat het accountantsverslag van Hoogheemraadschap van Delfland 2024 bij de publicatie van de aanbesteding beschikbaar is gesteld.
15	Overig	Kunt u aangeven hoeveel overige controles van financiële verantwoordingen hebben plaatsgevonden het afgelopen jaar per hoogheemraadschap?	Bij HHD zijn er het afgelopen jaar 3 overige controles uitgevoerd, bij HHSK en HHR ieder 5. Deze aantallen zijn puur ter informatie en kunnen jaarlijks verschillen.
16	Overig	Kunt u aangeven hoe de interne controle is geregeld per hoogheemraadschap? Vindt bijvoorbeeld op alle relevante processen een interne controle plaats? Is hier één centraal team voor beschikbaar? Hoe worden steekproeven getrokken? Hoe wordt het controleplan samengesteld? Etc.	De interne controlefunctie is belegd binnen de Teams Concerncontrol. Voor de relevante processen worden opzet en bestaan vastgelegd door de interne auditors. Op basis van een jaarlijks VIC-plan worden interne controles, verbijzonderde interne controles en audits uitgevoerd ter onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording. De controleaanpak wordt afgestemd met de accountant, die de bevindingen en rapportages ontvangt. Bij ieder waterschap is er 1 contactpersoon aangesteld.

17	PvE 4.17	PvE eis 4.17 bepaalt dat Opdrachtgever een auditrecht heeft op relevante onderdelen van het Information Security Management System (ISMS) van Opdrachtnemer. Kan Opdrachtgever bevestigen dat aan dit auditrecht in beginsel kan worden voldaan door het verstrekken van beschikbare certificeringen en onafhankelijke assurance-informatie, zoals auditrapportages, security whitepapers en vergelijkbare documentatie, aangevuld met redelijke informatieverzoeken? Daarnaast verzoeken wij te bevestigen dat dit auditrecht niet strekt tot fysieke audits op kantoorlocaties van Opdrachtnemer of inzage in controlemethodologie, controledossiers, cliëntinformatie van andere opdrachtgevers of andere vertrouwelijke informatie die buiten de scope van de opdracht valt.	De aanbestedende dienst bevestigt dat in beginsel aan het auditrecht kan worden voldaan door het verstrekken van relevante certificeringen, onafhankelijke assurance-rapportages en andere passende informatie waaruit de opzet, het bestaan en de werking van de relevante beveiligingsmaatregelen blijkt. Indien deze informatie naar het oordeel van opdrachtgever onvoldoende zekerheid biedt, behoudt opdrachtgever zich het recht voor om aanvullende informatie op te vragen of nadere verificatie uit te voeren. Het auditrecht heeft uitsluitend betrekking op de uitvoering van de opdracht en de daarbij relevante beveiligingsmaatregelen. Het auditrecht strekt niet tot inzage in controledossiers, controlemethodologieën, informatie van andere cliënten of andere vertrouwelijke bedrijfsinformatie die geen verband houdt met de uitvoering van de opdracht. De aanbestedende dienst stemt niet in met een generieke uitsluiting van fysieke audits of locatiebezoeken, maar dergelijke maatregelen zullen uitsluitend proportioneel, gemotiveerd en voor zover noodzakelijk worden ingezet.
18	PvE 2.6 en 2.7	In PvE-eisen 2.6 en 2.7 en paragraaf 2.4 van de Inschrijvingsleidraad is opgenomen dat een waterschap gerechtigd is een andere accountant in te schakelen indien de uitvoering van de werkzaamheden niet voldoet aan de toepasselijke wet- en regelgeving, beroepsregels of kwaliteitsstandaarden. Kan Opdrachtgever verduidelijken op basis van welke objectieve criteria wordt vastgesteld dat hiervan sprake is, wie bevoegd is om dit oordeel te vormen en op welk moment dit oordeel als definitief wordt aangemerkt? Daarnaast verzoeken wij te bevestigen dat Opdrachtnemer, behoudens situaties waarin wet- en regelgeving zich daartegen verzetten, eerst een redelijke gelegenheid krijgt om een geconstateerde tekortkoming te herstellen alvorens een andere accountant wordt ingeschakeld. Tenslotte vernemen wij graag of toepassing van deze bepaling uitsluitend mogelijk is indien sprake is van een objectief vastgestelde tekortkoming, bijvoorbeeld vastgesteld door een bevoegde toezichthouder, de AFM, een tuchtrechtelijk orgaan of een rechterlijke uitspraak.	De aanbestedende dienst verduidelijkt dat toepassing van deze bepaling niet lichtvaardig zal plaatsvinden. Indien aanwijzingen bestaan dat de uitvoering van de werkzaamheden niet voldoet aan de toepasselijke wet- en regelgeving, beroepsregels, kwaliteitsstandaarden of contractuele verplichtingen, zal het betreffende waterschap de feiten en omstandigheden beoordelen en hierover in overleg treden met opdrachtnemer. Voor zover de aard van de tekortkoming dit toelaat, krijgt opdrachtnemer een redelijke gelegenheid om passende maatregelen te treffen of de tekortkoming te herstellen. Toepassing van deze bepaling is niet afhankelijk van een voorafgaande vaststelling door een toezichthouder, tuchtrechtelijk orgaan of rechter. Dergelijke bevindingen kunnen wel worden betrokken bij de beoordeling. De aanbestedende dienst zal derhalve de genoemde onderdelen uit het PvE-eisen Inschrijvingsleidraad niet herzien.
19	Aanbestedingsleidraad	U geeft aan in uw documenten dat elke partij afzonderlijk kan bepalen om de overeenkomst te verlengen. Indien één waterschap de overeenkomst opzegt, ontbindt of niet verlengt, terwijl de andere twee wel doorgaan, heeft dit gevolgen voor de prijsstelling, teaminzet en efficiency-afspraken. De prijs in de prijsopgave weerspiegelen deze elementen. Als één partij eruit stapt, zal een nieuwe prijsopgave tot stand gebracht moeten worden. Hoe ziet u dit voor u?	De aanbestedende dienst begrijpt dat de gezamenlijke uitvoering van de opdracht efficiëntievoordelen kan opleveren. De drie hoogheemraadschappen werken op uiteenlopende terreinen samen, waaronder op het gebied van interne audit, ao/ic vraagstukken en de accountantscontrole. Tegelijkertijd blijft ieder hoogheemraadschap zelfstandig bevoegd om te besluiten over verlenging, beëindiging of ontbinding van de eigen overeenkomst. Inschrijvers dienen bij het opstellen van hun inschrijving rekening te houden met deze contractuele opzet. Een besluit van één van de hoogheemraadschappen om de overeenkomst niet te verlengen, te beëindigen of te ontbinden leidt niet automatisch tot aanpassing van de overeengekomen tarieven of overige contractvoorwaarden van de overeenkomsten die met de andere hoogheemraadschappen worden voortgezet. De aanbestedende dienst zal derhalve de aanbestedingsstukken op dit onderdeel herzien.
20	Artikel 7.3 concept overeenkomst	Wij willen u verzoeken om artikel 7.3 te laten vervallen. De geheimhoudings- en integriteitsverplichtingen van de accountant volgen reeds uit wet- en regelgeving, de VGBA en de overeenkomst. De opname van een afzonderlijke boeteregeling leidt tot een afwijkend aansprakelijkheidsregime dat niet gebruikelijk is binnen accountantsdienstverlening en daarom niet wordt geaccepteerd.	De AWWODI zijn waterschapsbreed opgesteld, enkel in uitzonderlijke gevallen wordt hiervan afgeweken. Om deze reden handhaaft aanbestedende dienst artikel 7.3 AWWODI ongewijzigd. De boetebepaling vormt een aanvullende waarborg voor de naleving van de geheimhoudings- en integriteitsverplichtingen die voor de uitvoering van de opdracht van belang zijn. De aanbestedende dienst ziet daarom geen aanleiding deze bepaling te laten vervallen.
21	PvE 4.27	In deze bepaling geeft u aan dat AI toepassingen enkel mogen worden gebruikt na goedkeuring door opdrachtgever. Hoe ziet u deze goedkeuring voor zich? Wij hebben namelijk intern gebouwde AI toepassingen die wij inzetten voor de controle. Wij kunnen deze laten zien (bijvoorbeeld middels schermdeling) maar we kunnen deze niet met u delen.	De aanbestedende dienst begrijpt dat opdrachtnemers gebruik kunnen maken van intern ontwikkelde AI-toepassingen en verlangt niet dat broncode, modellen, intellectuele eigendomsrechten of vertrouwelijke bedrijfsinformatie met opdrachtgever worden gedeeld. Onder goedkeuring wordt verstaan dat opdrachtgever voldoende inzicht krijgt in de aard van de AI-toepassing, de beoogde inzet binnen de opdracht, de wijze waarop gegevens van opdrachtgever worden verwerkt, de getroffen beveiligingsmaatregelen en de waarborgen dat gegevens van opdrachtgever niet worden gebruikt voor het trainen van AI-modellen of voor andere doeleinden dan de uitvoering van de opdracht. Een toelichting, demonstratie of verstrekking van relevante documentatie kan onderdeel zijn van deze beoordeling. De aanbestedende dienst zal een verzoek tot gebruik van een AI-toepassing redelijk beoordelen. De eis wordt niet zo uitgelegd dat de AI-toepassing zelf of de onderliggende intellectuele eigendomsrechten aan opdrachtgever ter beschikking moeten worden gesteld. De gedachte achter deze bepaling is dat het waterschap inzicht wil hebben in het gebruik van AI-toepassingen wanneer bij de uitvoering van de opdracht gegevens worden verwerkt. Het waterschap wil dus vooraf weten of AI wordt ingezet, welke AI-toepassing wordt gebruikt en met welk doel. Dat is van belang omdat het gebruik van AI invloed kan hebben op de wijze waarop gegevens worden verwerkt en op de daarbij behorende risico's. Wanneer het om persoonsgegevens gaat, moet het waterschap bijvoorbeeld kunnen beoordelen of het gebruik past binnen de doeleinden van de verwerking, of niet méér gegevens worden verwerkt dan noodzakelijk en of passende beveiligingsmaatregelen zijn getroffen. Ook kan relevant zijn of een AI-leverancier gegevens voor eigen doeleinden gebruikt, gegevens bewaart of sprake is van doorgifte naar derde landen.
22	Referentie-eis	In de referentie-eis staat dat een zelf-eis geldt. Landelijk voeren wij voor meerdere waterschappen controleopdrachten uit. Maar de beoogd tekenend accountant voor deze opdracht voert niet zelf de opdrachten uit. Kunt u de eis veruimen naar een referentie-opdracht vanuit het accountantskantoor?	Het is toegestaan dat de beoogd tekenend accountant niet eerder een dergelijke opdracht heeft uitgevoerd. U dient echter duidelijk te beschrijven hoe uw accountantskantoor voldoet aan de referentie-eisen.

23	Ontbrekende bepaling 2	Er ontbreekt een bepaling over de juistheid van informatie die u aan ons verstrekt in het kader van de uitoefening van deze opdracht. Voor het correct kunnen uitvoeren van onze werkzaamheden is namelijk van belang dat de juiste, volledige en betrouwbare informatie is aangeleverd en wij daarvan uit mogen gaan. Dit neemt niet weg dat wij onze verantwoordelijkheid nemen om niet uit te gaan van informatie die klaarblijkelijk onjuist is. Wij verzoeken u het volgende artikel op te nemen in de overeenkomst: "X.X Opdrachtnemer mag uitgaan van de juistheid, volledigheid en betrouwbaarheid van de aan haar verstrekte informatie, ook indien deze van derden afkomstig is, tenzij en voor zover Opdrachtnemer weet of redelijkerwijs behoort te weten dat de informatie onjuist, onvolledig of onbetrouwbaar is."	De aanbestedende dienst onderschrijft dat opdrachtnemer voor de uitvoering van de werkzaamheden afhankelijk is van door opdrachtgever en derden verstrekte informatie. De opdracht wordt uitgevoerd overeenkomstig de toepasselijke wet- en regelgeving, beroepsregels en controlestandaarden. In het kader van de jaarlijkse controlewerkzaamheden bevestigt het management onder meer via de Letter of Representation zijn verantwoordelijkheden ten aanzien van de verstrekte informatie. De aanbestedende dienst ziet daarom geen noodzaak om de voorgestelde bepaling afzonderlijk in de overeenkomst op te nemen. De aanbestedingsstukken worden op dit punt niet aangepast.
24	Ontbrekende bepaling 1	De opdracht zal door de betrokken beroepsbeoefenaren worden uitgevoerd met inachtneming van de voor hen geldende gedrags- en beroepsregels. Hiermee wordt in de voorwaarden en overeenkomst geen rekening gehouden. Ter bevestiging dat voornoemde regels gerespecteerd worden, stellen wij voor onderstaande bepaling op te nemen: "X.X De Opdracht zal door Opdrachtnemer worden uitgevoerd met inachtneming van de voor de bij de uitvoering van de Opdracht betrokken beroepsbeoefenaren geldende gedrags- en beroepsregels. Opdrachtnemer is nimmer gehouden tot enig handelen of nalaten dat met de hiervoor bedoelde regels strijdig of onverenigbaar is."	De aanbestedende dienst kan zich niet vinden in de stelling dat in de aanbestedingsstukken geen rekening wordt gehouden met de voor accountants geldende gedrags- en beroepsregels. In de inschrijvingsleidraad is expliciet opgenomen dat de opdracht wordt uitgevoerd conform de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA) (paragraaf 2.4), de voor IT-auditoren geldende beroepsregels (paragraaf 2.5) en de toepasselijke wet- en regelgeving (paragraaf 2.6). De aanbestedende dienst gaat er daarom vanuit dat opdrachtnemer de werkzaamheden uitvoert met inachtneming van de voor hem geldende gedrags-, beroeps- en kwaliteitsregels. De aanbestedende dienst ziet geen noodzaak om de voorgestelde bepaling afzonderlijk in de overeenkomst op te nemen. De aanbestedingsstukken worden op dit punt niet aangepast.
25	Artikel 24.2 AWWODI-2018	Aangezien de AWWODI-2018 prevaleert boven de inschrijvingsleidraad, verzoeken wij u te bevestigen dat het eveneens akkoord is dat Opdrachtnemer in plaats van een kopie van de polis een bewijs in de vorm van een verklaring van haar verzekeraar of verzekeringsagent overlegt.	Aanbestedende dienst verwijst u naar de beantwoording van vraag 13.
26	Artikel 19.3 AWWODI-2018	Dit artikel bepaalt dat onze aansprakelijkheid is beperkt door middel van een staffel. Onzes inziens dient een redelijke verhouding te bestaan tussen het honorarium dat wij op basis van de overeenkomst van u verkrijgen en de risico's die wij daarvoor wensen te accepteren. De tweede staffel - drie keer de opdrachtwaarde voor overeenkomsten waarvan de waarde groter is dan € 50.000,00 - houdt naar onze mening een redelijke verhouding in. Wij stellen daarom voor de eerste staffel te schrappen en de tweede staffel in algemene zin als aansprakelijkheidsbeperking te hanteren. Gaat u hiermee akkoord?	De AWWODI zijn waterschapsbreed opgesteld, enkel in uitzonderlijke gevallen wordt hiervan afgeweken. Om deze reden handhaaft aanbestedende dienst artikel 19 AWWODI ongewijzigd. De aansprakelijkheidsregeling in artikel 19 bevat een beperking van de aansprakelijkheid ten opzichte van het wettelijke uitgangspunt van onbeperkte aansprakelijkheid. De aanbestedende dienst acht de in de AWWODI opgenomen staffel passend en proportioneel en ziet geen aanleiding de regeling te wijzigen.
27	Artikel 19.2 AWWODI-2018 EN Paragraaf 2.3 Inschrijvingsleidraad	Uit dit artikel blijkt dat de termijn voor de uitvoering van de opdracht geldt als een fatale termijn. Het stellen van fatale termijnen is in strijd met onze onafhankelijkheidsregels en kunnen wij derhalve niet accepteren. Een accountant dient onafhankelijk tot een oordeel te kunnen komen. Indien de accountant meent dat een onafhankelijk oordeel niet gegeven kan worden binnen de gegeven termijn, dient deze termijn verlengd te worden. Wij begrijpen dat het voor u belangrijk is om te kunnen voldoen aan de op u rustende (wettelijke) termijnen. Het stellen van fatale termijnen met het daaraan koppelen van een consequentie (aansprakelijkheid) is echter onverenigbaar met de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO). Er wordt met een dreigende aansprakelijkheid druk uitgeoefend op de accountant om de werkzaamheden binnen de termijn af te ronden, waardoor het risico bestaat dat de accountant niet meer objectief (ofwel niet meer onafhankelijk) acteert en de audit afrondt omwille van het voorkomen van aansprakelijkheid. Uiteraard zullen wij ons uiterste best doen te voldoen aan overeengekomen termijnen, maar overeengekomen termijnen dienen altijd gekwalificeerd te worden als streeftermijnen. Aangezien het huidige artikel 19.2 AWWODI in strijd is met de onafhankelijkheidsregels stellen wij voor om dit als volgt aan te passen: "De termijnen voor de uitvoering van (onderdelen van) de prestatie gelden als streeftermijnen."	De AWWODI zijn waterschapsbreed opgesteld, enkel in uitzonderlijke gevallen wordt hiervan afgeweken. Om deze reden handhaaft aanbestedende dienst artikel 19.2 AWWODI ongewijzigd. Aanbestedende dienst is gebonden aan wettelijke en bestuurlijke verantwoordings- en rapportagetermijnen. Om die reden zijn duidelijke en afdwingbare afspraken over de planning en oplevering van de werkzaamheden noodzakelijk. Indien gedurende de uitvoering van de opdracht blijkt dat aanvullende werkzaamheden noodzakelijk zijn om tot een zorgvuldig en onafhankelijk oordeel te komen, verwacht de aanbestedende dienst dat de opdrachtnemer dit tijdig meldt en hierover met de opdrachtgever in overleg treedt.
28	Artikel 11.4 AWWODI-2018	Wij zijn op grond van wet- en (beroeps)regelgeving (o.a. art. 2:10 BW) alsmede interne bewaarrichtlijnen voor kwaliteitssystemen verplicht in het kader van de opdracht een dossier aan te houden met daarin kopieën van relevante documenten, welk dossier – op grond van diezelfde regelgeving - ons eigendom dient te zijn. Wij nemen daarbij de minimale wettelijke termijnen in acht. Wij verzoeken u het artikel als volgt aan te vullen: "Het voorgaande laat onverlet dat Opdrachtnemer ter zake van de opdracht een dossier aanhoudt en blijft houden met daarin kopieën van relevante stukken. Opdrachtnemer zal zijn dossier bewaren gedurende een periode die voor een goede beroepsuitoefening aanvaardbaar is en die in overeenstemming is met de wettelijke bepalingen en beroepsregels inzake bewaartermijnen."	De aanbestedende dienst verwijst u naar de beantwoording van vraag 4.
29	Artikel 11.3 AWWODI-2018	Wettelijke voorschriften, onderzoeken van toezichthouders of beroepsorganisaties dan wel rechterlijke uitspraken kunnen ook verplichten om de resultaten van de verrichte Diensten aan derden beschikbaar te stellen. Gaat u er daarom mee akkoord het volgende aan artikel 11.3 toe te voegen: "De in artikel 11.1 genoemde uitzonderingen zijn op dit artikel van overeenkomstige toepassing."	De AWWODI zijn waterschapsbreed opgesteld, enkel in uitzonderlijke gevallen wordt hiervan afgeweken. Om deze reden handhaaft aanbestedende dienst artikel 11.3 AWWODI ongewijzigd. Deze bepaling dient te worden gelezen in samenhang met de toepasselijke wet- en regelgeving. Indien de opdrachtnemer op grond van een wettelijke verplichting, een bevoegd gezag van een toezichthouder of een beroepsorganisatie, dan wel een rechterlijke uitspraak gehouden is resultaten van de verrichte diensten aan derden beschikbaar te stellen, staat artikel 11.3 daaraan niet in de weg. Voor het overige blijft artikel 11.3 van toepassing.
30	Artikel 5.3 AWWODI-2018	Kunt u bevestigen dat wij niet verplicht kunnen worden leden van het controleteam te vervangen, indien deze vervanging naar onze mening strijdig is met de geldende onafhankelijkheidsregels?	Aanbestedende dienst erkent dat de opdrachtnemer gehouden is te handelen in overeenstemming met de op hem toepasselijke wet- en regelgeving en beroepsvoorschriften. Artikel 5.3 AWWODI dient in dat licht te worden toegepast. Indien de opdrachtnemer gemotiveerd aangeeft dat vervanging van een lid van het controleteam in een concreet geval strijdig zou zijn met toepasselijke onafhankelijkheidsregels, zullen partijen hierover in overleg treden. Uitgangspunt blijft dat de opdrachtgever vervanging kan verlangen indien dat in het belang van een goede uitvoering van de overeenkomst nodig of wenselijk is.

31	Artikel 4 AWWODI-2018	Kunt u bevestigen dat dit artikel niet ziet op een inhoudelijke beoordeling van de door ons te verrichten werkzaamheden?	Artikel 4 AWWODI ziet uitsluitend op de beoordeling of de overeengekomen werkzaamheden zijn uitgevoerd overeenkomstig de opdracht en de contractuele afspraken. Dit artikel heeft geen betrekking op de inhoudelijke bevindingen, oordelen, conclusies of verklaringen die de accountant in het kader van de wettelijke controle afgeeft. De onafhankelijke en objectieve beroepsuitoefening van de accountant, alsmede de daarop van toepassing zijnde wet- en regelgeving en beroepsvoorschriften, blijven volledig van kracht.
32	Artikel 7.3 Overeenkomst (Bijlage 5, 6 en 7)	In geval van schending van onze geheimhoudingsplicht geldt een boete van €10.000,-. Dit boetebeding werkt aanvullend op overige aan u toekomende rechten, waaronder uw recht op schadevergoeding. Dit betekent dat wij niet alleen een boete verschuldigd zouden zijn, maar ook voor de schadevergoeding kunnen worden aangesproken. U heeft voldoende contractuele en wettelijke mogelijkheden om uw schade vergoed te krijgen, indien wij onze geheimhoudingsplicht schenden. Wij stellen daarom voor het boetebeding te schrappen. Bent u op grond van het voorgaande bereid artikel 7.3 te schrappen?	Aanbestedende dienst verwijst u naar de beantwoording van vraag 20.
33	Artikel 5.2 Overeenkomst (Bijlage 5,6 en 7))	De overeenkomst kan eenzijdig door u worden verlengd. Wij wensen de mogelijkheid te hebben een verlenging te weigeren. Onder omstandigheden kan in redelijkheid niet van ons verwacht worden in te stemmen met een verlenging. Wij stellen voor aan artikel 5.2 de volgende zin toe te voegen: "Het staat Opdrachtnemer vrij deze verlenging te weigeren."	Aanbestedende dienst handhaaft artikel 5.2 ongewijzigd. De mogelijkheid tot verlenging is uitdrukkelijk als eenzijdige optie van de opdrachtgever in de aanbestedingsdocumenten opgenomen. Indien de opdrachtnemer de verlenging vrijelijk zou kunnen weigeren, zou deze optie haar beoogde werking verliezen. De aanbestedende dienst ziet daarom geen aanleiding deze bepaling aan te passen.
34	Artikel 9 en 10.1 Concept Overeenkomst gegevensverwerking (bijlage 9,10 en 11)	Kunt u ter volledigheid bevestigen dat, aangezien de Overeenkomst gegevensverwerking deel uitmaakt van de Overeenkomst voor dienstverlening, de tussen partijen overeengekomen aansprakelijkheidsbeperking zoals van toepassing is op de Overeenkomst voor dienstverlening, ook van toepassing is op de Overeenkomst gegevensverwerking?	Aanbestedende dienst verzoekt te verduidelijken op welke aansprakelijkheidsbeperking in de Overeenkomst voor dienstverlening precies wordt bedoeld. Artikel 9 uit de gegevensverwerkingsovereenkomst regelt in de eerste plaats de toerekening van aansprakelijkheid: welke partij verantwoordelijk is voor schade die zij zelf veroorzaakt bij de verwerking van persoonsgegevens.
35	Artikel 8 Concept Overeenkomst gegevensverwerking (Bijlage 9,10 en 11)	Wij wensen artikel 8 aan te passen zodat deze beter past bij een situatie met twee zelfstandig verwerkingsverantwoordelijken. Wij vragen u artikel 8 als volgt aan te passen: "Indien een Partij een verzoek van een toezichthoudende instantie, waaronder in ieder geval de Autoriteit Persoonsgegevens (AP), ontvangt om (inzage in) persoonsgegevens te verschaffen, zal zij de andere Partij hierover, voor zover wettelijk toegestaan, informeren en waar mogelijk voorafgaand aan de verstrekking van de persoonsgegevens met de andere Partij in overleg treden." Kunt u hiermee instemmen?	Aanbestedende dienst gaat akkoord met uw voorstel tot aanpassing.
36	Artikel 4.17 Programma van Eisen	Wij beschikken over een Informatie Privacy Management Systeem (hierna: IPMS) dat voorziet in een plan-do-check-act cyclus, waardoor continu aandacht bestaat voor informatiebeveiliging en privacy in de producten en diensten die wij onze klanten leveren. Dit systeem is gebaseerd op de ISO-27001-norm. Het IPMS wordt jaarlijks zowel intern (door onze eigen afdeling ICT) als extern beoordeeld door middel van audits. Dit zorgt ervoor dat wij inzicht hebben in de risico's en kwetsbaarheden van onze IT-beveiliging en dat onze organisatie blijft voldoen aan de ISO-27001-normering. Door het overleggen van de ISO-verklaring kunnen wij aantonen dat wij onze IT-beveiliging op orde hebben. Dit neemt onze inziens het belang voor het uitvoeren van een audit weg. Wij verzoeken u daarom eis 4.17 te schrappen.	Aanbestedende dienst gaat niet akkoord met uw voorstel om eis 4.17 te schrappen. Dat de opdrachtnemer ISO 27001-gecertificeerd is betekent niet dat het auditrecht kan vervallen. Een ISO-certificaat is juridisch niet gelijk aan een auditrecht. Als sprake is van een verwerkersrelatie onder de AVG is een vorm van audit- of controlemogelijkheid voor de opdrachtgever in beginsel noodzakelijk (art. 28 lid 3 sub h AVG). Aanbestedende dienst heeft de mogelijkheid om het auditrecht proportioneel in te richten, bijvoorbeeld door eerst te vertrouwen op certificaten en auditrapportages en pas daarna een eigen audit toe te passen.
37	Eis 4.16 Programma van Eisen.	De tweede alinea van eis 4.16 is niet passend aangezien Opdrachtnemer zelf verwerkingsverantwoordelijke is. Wij vragen u deze alinea daarom te verwijderen. Kunt u hiermee instemmen?	De eis blijft gehandhaafd, aangezien wij als (mede)verwerkingsverantwoordelijke tijdig op de hoogte moeten worden gesteld wanneer zich een datalek heeft voorgedaan waarbij persoonsgegevens waarvoor wij verantwoordelijkheid dragen, zijn gelekt, verloren zijn gegaan of anderszins ongeoorloofd toegankelijk zijn geworden. Deze informatie is noodzakelijk om de aard en omvang van het incident te kunnen beoordelen, eventuele risico's voor betrokkenen vast te stellen en te kunnen voldoen aan onze verplichtingen op grond van de AVG, waaronder - indien van toepassing - de meldplicht richting de Autoriteit Persoonsgegevens en/of betrokkenen. Om die reden is het noodzakelijk dat wij onverwijld over een dergelijk incident worden geïnformeerd.
38	Eis 4.3 Programma van eisen	Kunt u bevestigen dat met deze bepaling niet wordt beoogd dat individuele medewerkers van Opdrachtnemer een afzonderlijke geheimhoudingsverklaring met Opdrachtgever ondertekenen? Opdrachtnemer en haar medewerkers zijn gehouden aan wettelijke en beroepsrechtelijke geheimhoudingsverplichtingen, waaronder de VGBA, en Opdrachtnemer draagt er intern zorg voor dat haar medewerkers aan passende geheimhoudingsverplichtingen zijn gebonden. Verzoek deze bepaling in die zin te verduidelijken dan wel aan te passen.	Met deze bepaling wordt niet beoogd dat individuele medewerkers van opdrachtnemer een afzonderlijke geheimhoudingsverklaring ondertekenen. De opdrachtnemer dient er zorg voor te dragen dat de betrokken medewerkers zijn gebonden aan passende geheimhoudingsverplichtingen, bijvoorbeeld op grond van wet- en regelgeving, beroepsvoorschriften of contractuele afspraken.
39	Gedragscode Integriteit HHD en HHSK	De gedragscode integriteit lijkt te zijn geschreven voor medewerkers van het waterschap en externen die binnen of onder verantwoordelijkheid van het waterschap werkzaam zijn. Een accountant wordt echter als onafhankelijke beroepsbeoefenaar ingeschakeld en is in die hoedanigheid gebonden aan eigen wettelijke, beroepsrechtelijke en interne onafhankelijkheids- en integriteitsregels. Gelet daarop achten wij het niet geheel passend dat deze gedragscode in zijn huidige vorm onverkort op Opdrachtnemer van toepassing is. Kunt u bevestigen dat de gedragscode buiten toepassing wordt verklaard voor zover deze ziet op verplichtingen die naar hun aard zijn geschreven voor medewerkers/ambtenaren van het waterschap of externen die onder gezag van het waterschap werkzaamheden verrichten?	Aanbestedende dienst bevestigt dat de Gedragscode Integriteit dient te worden toegepast met inachtneming van de positie van de accountant als onafhankelijke opdrachtnemer. Voor zover bepalingen van de gedragscode zijn gericht tot medewerkers, ambtenaren of andere personen die onder het gezag van het waterschap werkzaam zijn, zijn deze niet van toepassing op de accountant. De voor de accountant geldende wettelijke en beroepsrechtelijke integriteits- en onafhankelijkheidsregels blijven geldend.
40	Inschrijvingsleidraad Accountantsdiensten	Kunt u de volgende documenten beschikbaar te stellen (van alle drie de waterschappen): •De meest recente IT-auditrapportage; •Actuele beschrijving van het applicatie- en IT-landschap.	Recente bevindingen van de IT-audit zijn beschikbaar gesteld in de accountantsverslagen van de waterschappen. Een algemene beschrijving van het IT-landschap is gegeven in de Inschrijvingsleidraad. De aanbestedende verstrekt via deze aanbesteding geen actuele beschrijving van het applicatie- en IT-landschap.

41	Inschrijvingsleidraad Accountantsdiensten - 7.1.1. Kwalitatieve subgunningcriteria	Voor de Kwalitatieve subgunningcriteria zijn randvoorwaarden gesteld voor de uitwerking (maximaal aantal A4, lettergrootte en lettertype). Kunt u bevestigen dat het is toegestaan voor de uitwerking van deze subgunningscriteria gebruik te maken van visuele elementen (bijvoorbeeld afbeeldingen, grafieken, tabellen, etc.) waarin een kleiner of een ander lettertype wordt gehanteerd, zolang de tekst goed leesbaar blijft?	De vormvereiste van de subgunningcriteria voor het onderdeel 'lettertype' wordt middels deze NvI gewijzigd. De omschrijving 'Lettertype Arial 10 ' wordt vervangen door: 'in een leesbare tekengrootte'. Onder leesbaar wordt verstaan dat het document uitgeprint leesbaar dient te zijn. Is dit niet het geval kan het geschrevene niet beoordeeld worden.'
42	Inschrijvingsleidraad Accountantsdiensten - □ inschrijfprijs	Gelet op de in de leidraad genoemde totale opdrachtwaarde van circa € 2,5 miljoen voor de drie waterschappen gezamenlijk gedurende de maximale contractduur en de systematiek van Bijlage 2, gaan wij ervan uit dat de in paragraaf 7.1.2 genoemde prijscategorieën (€ 103.000 tot € 149.000) betrekking hebben op de gemiddelde jaarlijkse prijs per waterschap, zoals berekend in het prijzenblad. Kunt u bevestigen dat deze interpretatie juist is?	De in paragraaf 7.1.2. genoemde prijscategorieën (€ 103.000 tot € 149.000) hebben betrekking op de gemiddelde jaarlijkse prijs per waterschap (Deel A Prijzenblad) plus incidentele controlewerkzaamheden (Deel B Prijzenblad). Aanbestedende dienst verwijst u naar cel D41 voor het bedrag waar het financieel criterium op van toepassing is.
43	Prijzenblad	Het prijzenblad biedt inschrijvers de mogelijkheid aanvullende functionarissen op te nemen in het tabblad Specificatie. Voor deze aanvullende functionarissen is echter geen fictieve ureninzet opgenomen binnen Deel B (incidentele controlewerkzaamheden). Kunt u toelichten op welke wijze deze aanvullende functionarissen moeten worden meegenomen in de prijsopgave en de berekening van het financieel criterium? Ter bevordering van een uniforme en goed vergelijkbare beoordeling geven wij in overweging om inschrijvers uitsluitend gebruik te laten maken van de door u voorgeschreven functies in het prijzenblad, waarbij eventuele afwijkende functies door de inschrijver worden toegedeeld aan de meest vergelijkbare functiecategorie uit het prijzenblad.	De huidige opzet van het prijzenblad Deel B voldoet aan de uniforme en goed vergelijkbare beoordeling. In het prijzenblad staat: " *T.b.v. het financieel criterium is er een standaard team met bijbehorend aantal uren bij onderdeel B genoemd. Gedurende de looptijd van de overeenkomst wordt per opdracht overeengekomen welke functionarissen en voor hoeveel uur deze functionarissen worden ingezet. Het uurtarief daarentegen is d.m.v. dit prijzenblad vastgelegd (eventueel aangepast met de vastgelegde indexatie) " Binnen Deel B wordt enkel verwezen naar de vastgestelde functies en zijn het aantal uren voorgeschreven.
44	Inschrijvingsleidraad Accountantsdiensten - accountantsverslag 2025 en managementletter	Kunt u naast het reeds beschikbaar gestelde accountantsverslag 2024 tevens het accountantsverslag 2025 en de managementletter 2025 beschikbaar stellen? Met name de managementletter geeft inzicht in de actuele staat van de interne beheersing en is daarmee relevante informatie voor inschrijvers om een goed onderbouwde en op de organisatie toegesneden inschrijving op te stellen.	De aanbestedende dienst verwijst u naar beantwoording van vraag 14.
45	Inschrijvingsleidraad Accountantsdiensten - aanbiedingsbrief en tussenbladen/scheidingspagi na's	In de aanbestedingsleidraad is voor de kwalitatieve documenten een maximaal aantal pagina's voorgeschreven, waarbij expliciet is aangegeven dat voorblad en inhoudsopgave buiten deze paginabeperking vallen. Kunt u bevestigen dat inschrijvers daarnaast een aanbiedingsbrief en eventuele tussenbladen/scheidingspagina's mogen opnemen zonder dat deze meetellen voor het maximaal toegestane aantal pagina's van de kwalitatieve documenten? Indien dit niet het geval is, verzoeken wij u te verduidelijken welke onderdelen wel en niet worden meegeteld?	Hoewel de aanbestedende dienst verheugd is om te zien dat inschrijver zeer actief bezig is met deze aanbesteding, wenst de aanbestedende dienst geen aanbiedingsbrief te ontvangen. De aanbestedende dienst dient de beoordeling zo zuiver mogelijk te houden. Een aanbiedingsbrief is geen onderdeel van de beoordeling en zal niet behandeld worden. Een witpagina of meerdere witpagina's zonder enige tekst is toegestaan en telt niet mee in het maximaal toegestane aantal pagina's van de kwalitatieve documenten
46	Inschrijvingsleidraad Accountantsdiensten - 7.1.1. Kwalitatieve subgunningcriteria	In de aanbestedingsstukken wordt veel belang gehecht aan samenwerking, continuïteit en de kwaliteit van het controleteam. Voor een succesvolle samenwerking achten wij het van belang dat de opdrachtgever inzicht heeft in de ervaring, expertise en achtergrond van de voorgestelde sleutelfunctionarissen. Kunt u aangeven of het is toegestaan om, aanvullend op de gevraagde inschrijvingsdocumenten, de cv's van de voorgestelde teamleden als bijlage bij de inschrijving op te nemen?	Hoewel de aanbestedende dienst verheugd is om te zien dat inschrijver zeer actief bezig is met deze aanbesteding, wenst de aanbestedende dienst geen CV's te ontvangen van de beoogde kernteamleden van het controleteam. De aanbestedende dienst dient de beoordeling zo zuiver mogelijk te houden. CV's zijn geen onderdeel van de beoordeling en zullen niet behandeld worden. Het toesturen van CV's heeft derhalve geen toegevoegde waarde.
47	Inschrijvingsleidraad Accountantsdiensten - □ §Interne controle afdeling	Kunt u per waterschap aangeven of sprake is van een VIC-functie of vergelijkbare interne controlefunctie, welke werkzaamheden deze uitvoert en in welke mate de toekomstige accountant gebruik kan maken van de uitkomsten hiervan ten behoeve van een efficiënte en systeemgerichte controleaanpak?	Aanbestedende dienst verwijst u naar de beantwoording van vraag 16.
48	Inschrijvingsleidraad 3.3. - Voorkennis en belangenverstrengeling	Indien een Inschrijver zelf eerder werkzaamheden of diensten heeft verricht ter voorbereiding van de onderhavige opdracht, dan wel op andere wijze direct of indirect betrokken is (geweest) bij de voorbereiding van de opdracht, wordt er vermoed sprake te zijn van voorkennis. De Aanbestedende Dienst stelt de Inschrijver in de gelegenheid om een vermoeden van voorkennis of belangenverstrengeling te weerleggen en aan te tonen dat de eerlijke mededinging niet wordt geschaad door de (eerdere) betrokkenheid van Inschrijver respectievelijk de hiervoor bedoelde andere ondernemingen. Hoe mogen wij deze bepaling als zittend accountant interpreteren?	U mag dit interpreteren als of u wel of niet betrokken bent geweest bij de voorbereiding van de aanbesteding. Het gaat hierbij niet om de uitvoering van eerdere werkzaamheden voor de betrokken waterschappen.
49	Algemene Waterschapsinkoopvoorwaar den voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van diensten 2018 (AWVODI- 2018) Artikel 19.5.	Opdrachtnemer vrijwaart Opdrachtgever tegen eventuele aanspraken van derden Een vrijwaring van de Opdrachtgever voor aanspraken van derden betekent feitelijk dat de aansprakelijkheid van de Opdrachtnemer verder strekt dan de aansprakelijkheid die zij jegens de Opdrachtgever heeft en bereid is te accepteren. Bovendien heeft Opdrachtnemer geen mogelijkheid de aansprakelijkheid jegens de derde te beperken, daar de derde niet op voorhand bij Opdrachtnemer bekend is. De Diensten die Opdrachtnemer verricht, verricht zij ten behoeve van de Opdrachtgever en Opdrachtnemer wenst in dat kader niet in het risico van de Opdrachtgever te treden. Kunt u dit artikel laten vervallen en met bovenstaande instemmen?	De AWWODI zijn waterschapsbreed opgesteld, enkel in uitzonderlijke gevallen wordt hiervan afgeweken. Om deze reden handhaaft aanbestedende dienst artikel 19.5 AWWODI ongewijzigd. De vrijwaring is beperkt tot aanspraken van derden die het gevolg zijn van een gebrekkige uitvoering van de overeenkomst door de opdrachtnemer. De bepaling strekt er niet toe risico's die tot de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever behoren op de opdrachtnemer af te wentelen. Daarbij geldt de aansprakelijkheidsbeperking van artikel 19 eveneens voor deze vrijwaringsverplichting. De aanbestedende dienst acht deze regeling evenwichtig en ziet geen aanleiding hiervan af te wijken.

50	Bijlage 4 Programma van Eisen - Eis 4.3 geheimhoudingsverklaring	4.3 PvE: geheimhoudingsverklaring De betrokken medewerkers dienen een geldige geheimhoudingsverklaring te ondertekenen. Het is voor de Opdrachtnemer onduidelijk om welke geheimhoudingsverklaring het hier gaat. In het kader van goed werkgeverschap wensen wij te voorkomen dat onze medewerkers zich rechtstreeks, derhalve op persoonlijke titel verplichten jegens onze cliënten. Wij gaan immers de opdrachten aan met onze cliënten en niet onze medewerkers. Bovendien wekt een individuele, op persoonlijke titel door de medewerker getekende geheimhoudingsverklaring de foutieve indruk dat de betreffende medewerker op persoonlijke titel zou kunnen worden aangesproken op het schenden van de geheimhoudingsverplichtingen. Onze medewerkers ondertekenen reeds bij indiensttreding een geheimhoudingsverklaring, waarin ook de geheimhoudingsplicht ten aanzien van cliënt-gegevens wordt gewaarborgd. Daarnaast is onze organisatie, evenals onze werknemers, tot geheimhouding verplicht op grond van de wet en/of beroepsregels. Kunt u bevestigen, dat u in punt 4.3 van het PvE doelt op een geheimhoudingsverklaring die medewerkers van de Opdrachtnemer reeds tekenen bij indiensttreding bij de Opdrachtnemer, of althans dat dat voldoende is?	De aanbestedende dienst verwijst u naar de beantwoording van vraag 49.
51	Bijlage 4 Programma van Eisen - Eis 4.7: vernietigen gegevens	Kunt u hieraan toevoegen dat de Opdrachtnemer ook data mag opslaan om te voldoen aan interne bewaarrichtlijnen, wanneer dit strookt met de wettelijke bewaartermijn van 7 jaar? Zo nee, waarom niet?	Opdrachtnemer mag gegevens uitsluitend langer bewaren indien dit noodzakelijk is op grond van een wettelijke of beroepsmatige bewaarplicht. Interne bewaarrichtlijnen vormen op zichzelf geen grondslag voor afwijking van de in dit artikel genoemde bewaartermijnen.
52	Bijlage 4 Programma van Eisen - Eis 4.16: binnen 24 uur	Eventuele datalekken dienen binnen maximaal 24 uur te worden gemeld. Wij maken echter onderdeel uit van een grote organisatie waardoor binnen 24 uur informeren lastig kan zijn. Kunt u akkoord gaan met binnen 48 uur na het ontdekken van het datalek?	Aanbestedende dienst gaat akkoord met uw voorstel om een datalek binnen 48 uur te melden. Indien van toepassing moet HHR/HHSK datalek bij AP melden binnen 72 uur na ontvangst melding van opdrachtnemer. Verlengen van de termijn voor opdrachtnemer naar 48 uur verandert niets aan de 72-uurstermijn.
53	Overeenkomst HHSK, HHR, HDD - Artikel 3.1: volgorde van documenten	Artikel 3.1 regelt de rangorde van de documenten. In de nota('s) van inlichtingen worden aanvullingen en/of wijzigingen ten opzichte van de aanbestedingsdocumenten opgenomen echter eventueel ook met betrekking tot de contractuele clausules in de overeenkomst. Kunt bevestigen dat eventuele in de nota('s) van inlichtingen overeengekomen wijzigingen m.b.t. de overeenkomst en de AWWODI in de overeenkomst zelf worden verwerkt?	Aanbestedende dienst bevestigt dat eventuele wijzigingen van de overeenkomst die voortvloeien uit de Nota('s) van Inlichtingen, bij contractsluiting zullen worden verwerkt in de definitieve overeenkomst. De rangordebepaling in artikel 3.1 blijft daarbij van kracht.
54	Overeenkomst HHSK, HHR, HDD - Artikel 5.2: eenzijdige verlenging	In artikel 5.2 van de Overeenkomst is een eenzijdige verlengingsmogelijkheid opgenomen voor de Opdrachtgever. Het hiervoor genoemde artikel biedt geen mogelijkheid voor Opdrachtnemer om niet in te stemmen met de verlenging. Onzes inziens zou de Opdrachtnemer die mogelijkheid wel moeten hebben, bijv. om redenen van wijzigingen in personeel of bedrijfsvoering, financiële situatie, etc. Kunt u derhalve akkoord gaan met het toevoegen aan dit artikel van de mogelijkheid voor Opdrachtnemer om niet met de verlenging in te stemmen, uiteraard met inachtneming van een redelijke termijn in het licht van het moeten contracteren met een andere partij door de Opdrachtgever? Zo nee, waarom niet?	De aanbestedende dienst verwijst u naar de beantwoording van vraag 33.
55	Overeenkomst HHSK, HHR, HDD - Artikel 7.3: boete	In artikel 7.3 is een boetebepaling opgenomen ten aanzien van het schenden van de geheimhoudings- en integriteitsverplichtingen. Een dergelijke boete is voor ons niet acceptabel. Kunt u gelet op het voorgaande akkoord gaan met het buiten toepassing verklaren van artikel 7.3 van de overeenkomst?	Aanbestedende dienst verwijst u naar de beantwoording van vraag 20.
56	Overeenkomst HHSK, HHR, HDD - Artikel 8: Garanties	Wij wensen geen garanties overeen te komen. De Opdrachtnemer voert zijn/haar werkzaamheden naar beste kunnen uit en een garantie overeenkomen is ongebruikelijk. Wij verzoeken dan ook artikel 8 te verwijderen uit de Overeenkomst. Kunt u daarmee akkoord gaan? En zo nee, waarom niet?	De in artikel 8 opgenomen garanties hebben betrekking op de wijze waarop de overeenkomst wordt uitgevoerd en op de naleving van de contractuele en wettelijke verplichtingen van opdrachtnemer. De bepaling strekt zich niet tot het garanderen van een bepaalde uitkomst van de accountantswerkzaamheden of de inhoud van accountantsverklaringen. Aanbestedende dienst ziet daarom geen aanleiding deze bepaling te laten vervallen.
57	Overeenkomst HHSK, HHR, HDD - Artikel 11.3: gedragscode	Wij hebben als grote organisatie onze eigen gedragscode. Kunt u ermee akkoord gaan dat wij ons houden aan onze eigen gedragscode in plaats van aan die van u?	Aanbestedende dienst stemt niet in met het buiten toepassing verklaren van de Gedragscode Integriteit. Wel bevestigt de aanbestedende dienst dat de gedragscode dient te worden toegepast met inachtneming van de positie van de accountant als onafhankelijke opdrachtnemer. Daarnaast blijven de op opdrachtnemer van toepassing zijnde wettelijke, beroepsrechtelijke en interne integriteits- en onafhankelijkheidsregels onverkort van kracht.
58	Overeenkomst HHSK, HHR, HDD - Ontbrekende bepalingen	Kunt u akkoord gaan met het aanvullend opnemen van de volgende bepaling in de te sluiten overeenkomst? Deze bepaling is gebruikelijk in onze branche. Het is van belang dat deze bepaling overeengekomen wordt, omdat het de Opdrachtnemer in staat stelt het werk tijdig en naar behoren uit te voeren, waarbij de gedrags- en beroepsregels worden gerespecteerd. Vrijwaring Opdrachtgever vrijwaart Opdrachtnemer te allen tijde tegen alle vorderingen van derden die voortvloeien uit of samenhangen met door ons verrichte werkzaamheden in relatie met de overeenkomst en/of de prestatie, behoudens indien en voor zover sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid van Opdrachtnemer.	Aanbestedende dienst stemt niet in met het opnemen van de voorgestelde vrijwaringsbepaling. De aanbestedende dienst acht de in de overeenkomst en de AWWODI opgenomen regeling inzake aansprakelijkheid en vrijwaring evenwichtig en ziet geen aanleiding om het risico van aanspraken van derden in algemene zin bij de opdrachtgever neer te leggen.

59	Overeenkomst HHSK, HHR, HHD - Ontbrekende bepalingen	Kunt u akkoord gaan met het aanvullend opnemen van de volgende bepaling in de te sluiten overeenkomst? Deze bepaling is gebruikelijk in onze branche. Het is van belang dat deze bepaling overeengekomen wordt, omdat het de Opdrachtnemer in staat stelt het werk tijdig en naar behoren uit te voeren, waarbij de gedrags- en beroepsregels worden gerespecteerd. Verzameling van elektronische data 1. Opdrachtgever geeft Opdrachtnemer toestemming om, in het kader van de overeenkomst en/of de prestatie, alle op de door Opdrachtgever ter beschikking te stellen elektronische media aanwezige data te benaderen en te verwerken. Opdrachtgever geeft Opdrachtnemer daarnaast toestemming kopieën te maken van de data voor zover nodig in het kader van het door Opdrachtnemer uit te voeren onderzoek. Opdrachtgever garandeert dat Opdrachtnemer door het uitvoeren van de overeenkomst/de prestatie niet in strijd handelt met de Algemene Verordening Gegevensbescherming, of enige andere soortgelijke wetgeving in een andere jurisdictie. 2. Tenzij anders overeengekomen gedurende de uitvoering van de opdracht zal Opdrachtnemer door haar verzamelde data na 12 jaren vernietigen. 3. Partijen komen uitdrukkelijk overeen dat Opdrachtnemer Opdrachtgever direct zal informeren indien het voor de uitvoering van de overeenkomst en/of de prestatie noodzakelijk blijkt een derde partij in te schakelen om Opdrachtnemer te assisteren bij het verzamelen van elektronische data. Opdrachtnemer zal alsdan met Opdrachtgever in overleg treden over vertrouwelijkheidsaspecten; Opdrachtnemer zal Opdrachtgever verzoeken vooraf schriftelijk in te stemmen met de door Opdrachtnemer gekozen werkwijze.	Aanbestedende dienst gaat niet akkoord met het toevoegen van de bepalingen. Onder 4.7 van het P.v.E. is reeds opgenomen hoe opdrachtnemer om moet gaan met de vernietiging of anonimisering van data. Het is essentieel dat de wettelijke/beroepsmatige bewaartermijnen worden aangehouden. Bovendien verhoogt het te lang bewaren van gegevens de kans op datalekken.
60	Overeenkomst HHSK, HHR, HHD - Ontbrekende bepalingen	Kunt u akkoord gaan met het aanvullend opnemen van de volgende bepaling in de te sluiten overeenkomst? Deze bepaling is gebruikelijk in onze branche. Het is van belang dat deze bepaling overeengekomen wordt, omdat het de Opdrachtnemer in staat stelt het werk tijdig en naar behoren uit te voeren, waarbij de gedrags- en beroepsregels worden gerespecteerd. Ter beschikking gestelde gegevens en bescheiden Opdrachtgever zal alle gegevens en bescheiden, die Opdrachtnemer nodig heeft voor het correct en tijdig uitvoeren van de verleende opdracht, tijdig en in de door Opdrachtnemer gewenste vorm en wijze aan Opdrachtnemer ter beschikking te stellen. Opdrachtgever staat in voor de juistheid, volledigheid en betrouwbaarheid van de aan Opdrachtnemer ter beschikking gestelde gegevens en bescheiden, ook indien deze via of van derden afkomstig zijn.	De aanbestedende dienst onderkent dat de opdrachtnemer voor een tijdige en correcte uitvoering van de werkzaamheden afhankelijk is van de beschikbaarheid van relevante gegevens. De aanbestedende dienst zal de voor de uitvoering van de opdracht benodigde informatie daarom tijdig beschikbaar stellen. De opdrachtnemer blijft verantwoordelijk voor de uitvoering van zijn werkzaamheden overeenkomstig de voor hem geldende wet- en regelgeving en beroepsvoorschriften. De aanbestedende dienst ziet daarom geen aanleiding de voorgestelde bepaling op te nemen.
61	Overeenkomst HHSK, HHR, HHD - Ontbrekende bepalingen	Kunt u akkoord gaan met het aanvullend opnemen van de volgende bepaling in de te sluiten overeenkomst? Deze bepaling is gebruikelijk in onze branche. Het is van belang dat deze bepaling overeengekomen wordt, omdat het de Opdrachtnemer in staat stelt het werk tijdig en naar behoren uit te voeren, waarbij de gedrags- en beroepsregels worden gerespecteerd. Beroepsregels De opdracht wordt door Opdrachtnemer uitgevoerd met inachtneming van geldende wet- en regelgeving, de van toepassing zijnde beroepsregels daaronder begrepen. Opdrachtnemer is nimmer gehouden tot enig handelen of nalaten dat met de hiervoor bedoelde wet- en regelgeving strijdig of onverenigbaar is.	De aanbestedende dienst kan ermee instemmen dat de opdracht wordt uitgevoerd met inachtneming van de voor de opdrachtnemer geldende wet- en regelgeving en beroepsvoorschriften. De aanbestedende dienst onderschrijft dat de opdrachtnemer niet gehouden is te handelen in strijd met dwingendrechtelijke wettelijke voorschriften of op hem van toepassing zijnde beroepsregels. Deze uitgangspunten laten onverlet dat de opdrachtnemer gehouden blijft de overeenkomst zorgvuldig en tijdig uit te voeren en te voldoen aan de overige contractuele verplichtingen.
62	Overeenkomst HHSK, HHR, HHD - Ontbrekende bepalingen	Kunt u akkoord gaan met het aanvullend opnemen van de volgende bepaling in de te sluiten overeenkomst? Deze bepaling is gebruikelijk in onze branche. Het is van belang dat deze bepaling overeengekomen wordt, omdat het de Opdrachtnemer in staat stelt het werk tijdig en naar behoren uit te voeren, waarbij de gedrags- en beroepsregels worden gerespecteerd. IT-dienstverleners Wij maken bij het verlenen van onze diensten gebruik van cloud-toepassingen, e-mailproviders en andere ondersteunende IT (cloud) leveranciers, onder meer voor onze document managementsystemen, waarbij dossiers en (klant)informatie worden opgeslagen in de cloud. In zeer uitzonderlijke gevallen, in verband met noodzakelijke technische ondersteuning, onder andere voor "crisis support" (bijvoorbeeld in geval van een hack of in geval van (mogelijk) verlies van gegevens die moeten worden hersteld) heeft een beperkt aantal medewerkers van onze IT (cloud) leverancier mogelijk – in beperkte mate – toegang tot bepaalde vertrouwelijke (klant)informatie. Voor deze zeer beperkte gevallen dat medewerkers van onze IT (cloud) leveranciers beperkte inzage hebben in de vertrouwelijke (klant)informatie, gelden strikte geheimhoudingsafspraken. Voor de goede orde benadrukken wij dat de ondersteuning van onze interne bedrijfsprocessen door betreffende IT (cloud) dienstverleners noodzakelijk is voor de uitvoering van onze dienstverlening, waarbij wij verantwoordelijkheid aanvaarden voor de inzet van deze IT (cloud) dienstverleners en instaan voor de (de handhaving van de) vertrouwelijkheid van de (klant)informatie. Onze IT (cloud) dienstverleners betreffen onder meer Microsoft Azure, Google en KPN. Wij en onze IT (cloud) leveranciers blijven voldoen aan de hoogste vertrouwelijkheids- en beveiligingsnormen. Indien gewenst kunnen wij ons ISO 27001 certificaat en ons Information Security Policy Statement aan u overleggen en uiteraard zijn wij ook bereid om ons informatiebeveiligingsbeleid en de eisen die wij aan onze leveranciers stellen nader toe te lichten. Op grond van het voorgaande verzoeken wij u onderstaand tekstvoorstel op te nemen in de te sluiten overeenkomst. Kunt u derhalve akkoord gaan met het opnemen van onderstaande bepaling in de overeenkomst? "Ten behoeve van (de uitvoering van) de Opdracht kunnen Opdrachtgever en Opdrachtnemer door middel van elektronische middelen met elkaar communiceren en/of gebruik maken van elektronische opslag (waaronder cloud-toepassingen).	Aanbestedende dienst gaat niet akkoord met het opnemen van de door u voorgestelde bepaling. Het gebruik van cloud- en IT-dienstverleners ten behoeve van de uitvoering van de dienstverlening is gebruikelijk en in beginsel acceptabel, mits passende technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen zijn getroffen.

63	Overeenkomst HHSK, HHR, HHD - Ontbrekende bepalingen	Kunt u akkoord gaan met het aanvullend opnemen van de volgende bepaling in de te sluiten overeenkomst? Deze bepaling is gebruikelijk in onze branche. Het is van belang dat deze bepaling overeengekomen wordt, omdat het de Opdrachtnemer in staat stelt het werk tijdig en naar behoren uit te voeren, waarbij de gedrags- en beroepsregels worden gerespecteerd. Het delen van informatie met member firms van het netwerk (geheimhouding) Wij zijn als internationaal accountantsnetwerk gebonden aan onafhankelijkheidswet- en regelgeving alsmede kwaliteitseisen en overige beroepsregels voor accountants. Het is in dat kader voor ons essentieel dat wij daar waar noodzakelijk, opdrachtinformatie met andere member firms kunnen delen, bijvoorbeeld om independence checks uit te voeren (als een member firm accountantsdiensten voor een klant uitvoert, kan de onafhankelijkheidswet- en regelgeving verbieden dat een andere member firm van ons netwerk adviesdiensten aan diezelfde klant verleent). Daarnaast kan het nodig zijn dat opdrachtinformatie met een andere member firm wordt gedeeld ten behoeve van kwaliteitsreviews die door die andere member firm uitgevoerd moeten worden. In dat kader zijn wij als accountantsorganisatie wettelijk verplicht om interne kwaliteitsreviews uit te voeren op het uitgevoerde werk; iedere accountantsorganisatie kent een intern inspectieprogramma dat steekproefsgewijs afgeronde controles op kwaliteit beoordeelt, ter waarborging van de kwaliteit van accountantsdiensten ten opzichte van klanten en het maatschappelijk verkeer. Wij hebben dit zo ingericht dat member firms bij elkaar deze kwaliteitscontroles uitvoeren. Kunt u akkoord gaan met het opnemen van onderstaande bepaling in de overeenkomst? "Het is Opdrachtnemer toegestaan om vertrouwelijke informatie te delen met andere member firms die tot zijn netwerk behoren, mits deze member firms gebonden zijn aan strikte geheimhoudingsverplichtingen (waar Opdrachtnemer jegens Opdrachtgever voor instaat). Deze verstrekking vindt slechts plaats op een "need to know" basis in het kader van risk management en quality review vereisten en/of in het kader van de uitvoering van de werkzaamheden".	De aanbestedende dienst begrijpt dat de opdrachtnemer in het kader van onafhankelijkheidscontroles, kwaliteitsreviews en andere op grond van wet- en regelgeving of beroepsvoorschriften verplichte kwaliteitsmaatregelen bepaalde informatie binnen zijn netwerk moet kunnen delen. De aanbestedende dienst heeft daartegen geen bezwaar, mits de ontvangende partijen aan passende geheimhoudingsverplichtingen zijn gebonden en uitsluitend die informatie wordt verstrekt die daarvoor noodzakelijk is. Voor het overige blijft de geheimhoudingsregeling onverkort van toepassing.
64	Gegevensverwerkingsovereenkomst HHSK, HHR, HHD - Artikel 5.2: melding binnen 24 uur	Opdrachtnemer dient de Opdrachtgever binnen 24 uur te informeren ingeval van een datalek. Wij maken echter onderdeel uit van een grote organisatie waardoor dit lastig kan zijn. Kunt u akkoord gaan met binnen 48 uur na het ontdekken van het datalek?	Wij verwijzen u naar de beantwoording van vraag 52.
65	Gedragscode Integriteit	Wij hebben als grote organisatie onze eigen gedragscode. Deze gedragscode is op materiële punten gelijk aan uw gedragscode. Kunt u ermee akkoord gaan dat wij ons houden aan onze eigen gedragscode in plaats van aan die van u?	De aanbestedende dienst stemt niet in met het vervangen van de Gedragscode Integriteit van HHSK door de eigen gedragscode van opdrachtnemer. Wel bevestigt de aanbestedende dienst dat de gedragscode wordt toegepast met inachtneming van de positie van de accountant als onafhankelijke opdrachtnemer. Daarnaast blijven de voor de opdrachtnemer geldende wettelijke, beroepsrechtelijke en interne integriteits- en onafhankelijkheidsregels van kracht.
66	AWVODI-2018, artikel 4.1: keuring	Artikel 4.1 AWVODI-2018 bepaalt dat Opdrachtgever is gerechtigd om de Diensten te keuren of door een derde te laten keuren. Voor het uitvoeren van de gevraagde Diensten is een objectieve en onafhankelijke taakvervulling vereist. Dit artikel staat een dergelijke objectieve en onafhankelijke taakvervulling in de weg. Bovendien achten wij het onwenselijk wanneer een derde onze Diensten keurt, in het kader van vertrouwelijkheid van bijvoorbeeld onze methodieken. Bent u derhalve bereid artikel 4.1 AWVODI-2018 in de te sluiten overeenkomst buiten toepassing te verklaren?	De AWVODI zijn waterschapsbreed opgesteld, enkel in uitzonderlijke gevallen wordt hiervan afgeweken. Om deze reden handhaaft aanbestedende dienst artikel 4.1 AWVODI ongewijzigd. De in artikel 4 opgenomen keuringsbevoegdheid ziet uitsluitend op de uitvoering van de overeengekomen werkzaamheden en niet op de inhoudelijke bevindingen, oordelen, conclusies of verklaringen van de accountant. De onafhankelijke en objectieve beroepsuitoefening van de accountant blijft daarom gewaarborgd. De aanbestedende dienst ziet daarom geen aanleiding deze bepaling buiten toepassing te verklaren.
67	AWVODI-2018, artikel 11.4: terbeschikkingstelling gegevens	Artikel 11.4 van de AWVODI-2018 bepaalt dat Opdrachtnemer op eerste verzoek alle gegevens die hij in het kader van de uitvoering van de Overeenkomst onder zich heeft, binnen 10 Werkdagen na beëindiging van de desbetreffende werkzaamheden aan Opdrachtgever ter beschikking stelt. Vanwege interne risk- en compliance redenen dient Opdrachtnemer zowel gedurende als na afloop van de opdracht een eigen intern werkdoossier te kunnen aanhouden met daarin kopieën van relevante documenten Kunt u derhalve akkoord gaan met het opnemen van de volgende bepaling in de te sluiten overeenkomst? "Het bepaalde in artikel 11.4 AWVODI-2018 laat onverlet dat Opdrachtnemer ter zake van deze opdracht een dossier aanhoudt met daarin kopieën van relevante stukken. Opdrachtnemer neemt passende maatregelen om de vertrouwelijkheid en veilige bewaring van het dossier te waarborgen en het dossier te bewaren gedurende een periode die voor een goede beroepsuitoefening aanvaardbaar is en die in overeenstemming is met de wettelijke bepalingen en beroepsregels inzake bewaartermijnen. De dossiers zijn eigendom van Opdrachtnemer. Opdrachtgever heeft derhalve geen recht tot inzage in de dossiers."	De AWVODI zijn waterschapsbreed opgesteld, enkel in uitzonderlijke gevallen wordt hiervan afgeweken. Om deze reden handhaaft aanbestedende dienst AWVODI ongewijzigd. De aanbestedende dienst verwijst u naar de beantwoording van vraag 4.
68	AWVODI-2018, artikel 12.4: verwerking persoonsgegevens	Artikel 12.4 AWVODI-2018 bepaalt dat Opdrachtnemer niet gerechtigd is om op enig moment de persoonsgegevens die hij ter beschikking krijgt op enigerlei wijze geheel of gedeeltelijk anders te (doen) gebruiken dan voor de uitvoering van de Overeenkomst (behoudens afwijkende wettelijke bepalingen). Omdat wij ook accountantsdiensten verlenen, zijn wij voor wat betreft die dienstverlening onderworpen aan risk management en quality review vereisten, welke vereisten door middel van interne regelingen ook voor onze adviestak gelden. Kunt u akkoord gaan met het zodanig wijzigen van dit artikel dat Opdrachtnemer in staat is persoonsgegevens te verwerken voor risk management en quality review vereisten, interne zakelijke doeleinden, het voldoen aan toepasselijke wet- en (beroeps) regelgeving en in verband met een tucht-, civiel-, bestuurs- en/of strafrechtelijke procedure (een juridische procedure) waar Opdrachtnemer of personen verbonden aan of werkzaam bij Opdrachtnemer betrokken zijn en waarbij deze informatie van belang kan zijn? Indien u hiermee niet akkoord kunt gaan, zou u dan kunnen toelichten waarom?	De AWVODI zijn waterschapsbreed opgesteld, enkel in uitzonderlijke gevallen wordt hiervan afgeweken. Om deze reden handhaaft aanbestedende dienst artikel 12.4 AWVODI ongewijzigd. Artikel 12.4 heeft als uitgangspunt dat persoonsgegevens uitsluitend worden verwerkt voor zover dit noodzakelijk is voor de uitvoering van de Overeenkomst. Een algemene uitzondering voor onder meer "interne zakelijke doeleinden" is naar onze mening onvoldoende afgebakend en zou ertoe kunnen leiden dat persoonsgegevens ook worden verwerkt voor doeleinden die geen of onvoldoende verband houden met de uitvoering van de Overeenkomst.

69	AWVODI-2018, artikel 12.7: meldplicht datalekken/beveiligingsincidenten	In artikel 12.7 AWVODI-2018 wordt met betrekking tot de plicht van Opdrachtnemer tot het melden van (beveiligings-)incidenten geen onderscheid gemaakt tussen incidenten die verband houden met de persoonsgegevens van Opdrachtgever en alle andere persoonsgegevens die Opdrachtnemer (mogelijk) onder zich heeft. Wij kunnen enkel akkoord gaan met het melden van (beveiligings-)incidenten voor zover deze betrekking hebben op persoonsgegevens van Opdrachtgever. Wij willen derhalve voorstellen dit te verduidelijken. Daarnaast is de plicht tot het "onverwijld" melden van incidenten gezien onze omvangrijke organisatie en de technische aspecten van de problematiek, alsmede het feit dat wij eerst zullen overgaan tot het nemen van mitigerende maatregelen, voor ons bezwaarlijk. Wij willen derhalve voorstellen "onverwijld" te vervangen door "binnen een redelijke termijn". Ook zijn wij van mening dat van eventuele aansprakelijkheid van Opdrachtnemer als gevolg van het niet melden van een incident alleen dan sprake dient te zijn indien dit nalaten aan Opdrachtnemer is toe te rekenen. Kunt u derhalve akkoord gaan met het vervangen van artikel 12.7 AWVODI-2018 door de volgende bepaling? "Wanneer er persoonsgegevens worden verwerkt in systemen van Opdrachtnemer die zich niet bij Opdrachtgever bevinden zal Opdrachtnemer (beveiligings-) incidenten in verband met persoonsgegevens van Opdrachtgever na ontdekking binnen een redelijke termijn melden aan Opdrachtgever en Opdrachtgever alle informatie geven die redelijkerwijs nodig is voor de eventuele (wettelijk verplichte) melding aan de Autoriteit Persoonsgegevens. Indien Opdrachtgever heeft nagelaten een ontdekt incident in verband met persoonsgegevens van Opdrachtgever aan Opdrachtgever te melden en dit nalaten bovendien aan Opdrachtnemer is toe te rekenen, vergoedt Opdrachtnemer een eventueel door Opdrachtgever ontvangen boete en opgelopen schade aan Opdrachtgever."	De AWVODI zijn waterschapsbreed opgesteld, enkel in uitzonderlijke gevallen wordt hiervan afgeweken. Om deze reden handhaaft aanbestedende dienst artikel 12.7 AWVODI ongewijzigd. Wij kunnen ermee akkoord gaan dat wordt verduidelijkt in de gegevensverwerkingsovereenkomst dat de meldplicht betrekking heeft op (beveiligings-)incidenten die verband houden met persoonsgegevens van Opdrachtgever. De meldplicht hoeft zich wat ons betreft niet uit te strekken tot incidenten die uitsluitend betrekking hebben op andere persoonsgegevens die Opdrachtnemer verwerkt en die geen relatie hebben met Opdrachtgever. Wij kunnen echter niet akkoord gaan met het vervangen van "onverwijld" door "binnen een redelijke termijn". Als (mede)verwerkingsverantwoordelijke moeten wij tijdig op de hoogte worden gesteld van een incident waarbij persoonsgegevens waarvoor wij verantwoordelijkheid dragen betrokken zijn. Dit is noodzakelijk om de aard en omvang van het incident en de mogelijke gevolgen voor betrokkenen te kunnen beoordelen en om tijdig aan eventuele wettelijke verplichtingen, waaronder een melding aan de Autoriteit Persoonsgegevens en/of betrokkenen, te kunnen voldoen. Wij begrijpen dat na ontdekking van een incident technisch onderzoek nodig kan zijn en dat Opdrachtnemer direct mitigerende maatregelen wenst te treffen. Dit hoeft echter niet in de weg te staan aan een eerste melding aan Opdrachtgever. Een initiële melding kan plaatsvinden zodra voldoende duidelijk is dat sprake is van een relevant incident, waarbij nadere informatie vervolgens beschikbaar wordt gesteld zodra deze bekend is. De omvang van de organisatie van Opdrachtnemer achten wij geen reden om de meldtermijn te verruimen. Wij stellen dat de bepaling niet uitsluitend wordt beperkt tot het volledig nalaten van een melding, aangezien ook een te late of ontoereikende melding ertoe kan leiden dat Opdrachtgever niet tijdig aan haar wettelijke verplichtingen kan voldoen en daardoor schade kan lijden.
70	AWVODI-2018, artikel 13.3: veiligheidsonderzoek	In het kader van de bescherming van de privacy van onze medewerkers achten wij het bezwaarlijk indien door Opdrachtgever een veiligheidsonderzoek zal worden uitgevoerd. In dat kader willen wij het volgende voorstellen. Wij zullen indien aan de orde, als Opdrachtnemer richting Opdrachtgever volledig instaan voor de kwaliteit en integriteit van de door ons ten behoeve van de opdracht bij Opdrachtgever in te zetten medewerkers. Desgewenst zijn wij bereid om voorafgaand aan de opdracht een aanvullende screening uit te laten voeren (via DISA) met betrekking tot die medewerkers die wij ten behoeve van deze opdracht bij u zullen inzetten en zijn wij tevens bereid de uitkomst daarvan aan u te bevestigen. Kunt u aangeven of u kunt instemmen met bovenbeschreven procedure in het kader van de eventuele uitvoering van een veiligheidsonderzoek naar onze medewerkers?	De AWVODI zijn waterschapsbreed opgesteld, enkel in uitzonderlijke gevallen wordt hiervan afgeweken. Om deze reden handhaaft aanbestedende dienst artikel 13.3 AWVODI ongewijzigd. De aanbestedende dienst ziet geen aanleiding om de voorgestelde procedure op te nemen. Zoals eerder aangegeven biedt artikel 13.3 AWVODI de mogelijkheid om, indien de aard van de opdracht daartoe aanleiding geeft, een VOG of veiligheidsonderzoek te verlangen. Of hiervan gebruik wordt gemaakt, wordt per opdracht beoordeeld. Voor deze opdracht is een dergelijk onderzoek niet voorzien. Een door de opdrachtnemer georganiseerde screening is niet gelijkwaardig aan het contractuele audit- en beoordelingsrecht van de opdrachtgever. De opdrachtgever zelf moet kunnen bepalen wie toegang krijgt tot zijn systemen, locaties en gegevens. Een eventueel veiligheidsonderzoek wordt zorgvuldig uitgevoerd met aandacht voor het privacybelang van betrokkenen. De aanbestedende dienst ziet daarom geen noodzaak om nadere afspraken te maken over alternatieve screeningsmethoden of vervangende procedures. Artikel 13.3 AWVODI blijft ongewijzigd van toepassing.
71	AWVODI-2018, artikel 17.4 – 17.6: terbeschikkingstelling arbeidsvoorwaardelijke afspraken	Artikel 17.4 van de AWVODI-2018 bepaalt dat Opdrachtnemer aan Opdrachtgever op diens verzoek toegang verschaft tot de arbeidsvoorwaardelijke afspraken. Deze bepaling is voor ons bezwaarlijk, aangezien onze arbeidsvoorwaardelijke afspraken mede bedrijfsgevoelige informatie bevatten. Gezien artikel 17.3 AWVODI-2018 is toegang door Opdrachtgever ook niet nodig, aangezien de Belastingdienst deze afspraken kan inzien, indien zij dit op grond van een wettelijke grondslag nodig acht. Kunt u derhalve akkoord gaan met het buiten toepassing verklaren van artikel 17.4 tot en met 17.6 AWVODI-2018 in de te sluiten overeenkomst?	De AWVODI zijn waterschapsbreed opgesteld, enkel in uitzonderlijke gevallen wordt hiervan afgeweken. Om deze reden handhaaft aanbestedende dienst artikel 17.4 AWVODI ongewijzigd. Deze bepalingen zijn bedoeld om de opdrachtgever in staat te stellen zijn verantwoordelijkheden met betrekking tot arbeidsvoorwaarden en eventuele loonvorderingen uit te oefenen. De in artikel 17.4 opgenomen inzagemogelijkheid geldt uitsluitend indien de opdrachtgever dit noodzakelijk acht in verband met het voorkomen van of de behandeling van een loonvordering. De aanbestedende dienst ziet daarom geen aanleiding deze bepalingen buiten toepassing te verklaren.
72	AWVODI-2018, artikel 22 (IE rechten)	Als gevolg van de volledige overdracht van de intellectuele eigendomsrechten als rustend op de resultaten van de opdracht zoals deze volgt uit artikel 22 van de AWVODI-2018 voorwaarden, verliezen wij als Opdrachtnemer en opsteller van deze resultaten, de grip op zowel de inhoud als de verspreidingskring van de door ons aan u op te leveren resultaten. Dit is voor ons in het bijzonder bezwaarlijk, indien u van ons verwacht dat wij een rapport opleveren voorzien van onze bedrijfsnaam en/of ons bedrijfslogo. Om die reden willen wij voorstellen om gevolg te geven aan de mogelijkheid tot afwijken van artikel 22 AWVODI-2018 op te nemen dat het u zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Opdrachtnemer niet is toegestaan om de inhoud van rapporten, adviezen of andere al dan niet schriftelijke uitingen van Opdrachtnemer, te wijzigen, dan wel aan derden buiten de eigen organisatie te verstekken, tenzij (i) u deze uitingen heeft aangenomen als zijnde uw eigen, derhalve onder eigen naam en logo en (ii) deze uiting niet de naam van Opdrachtnemer bevat dan wel andere informatie die Opdrachtnemer zou kunnen identificeren als de bron. Kunt u hiermee instemmen?	De AWVODI zijn waterschapsbreed opgesteld, enkel in uitzonderlijke gevallen wordt hiervan afgeweken. Om deze reden handhaaft aanbestedende dienst artikel 22 AWVODI ongewijzigd. De Aanbestedende dienst dient de resultaten van de uitgevoerde opdracht onbeperkt te kunnen gebruiken, ten behoeve van het uitvoeren van onze taak. Dit omvat onder andere het publiceren van de jaarrekeningstukken. De aanbestedende dienst maakt uiteraard een onderscheid tussen de resultaten van de uitgevoerde opdracht die wel en niet gepubliceerd kunnen worden. Uitgangspunt is dat documenten met naam en logo niet worden gewijzigd en alleen verspreid worden als dat noodzakelijk is ten behoeve van de uitvoering van onze taak. De aanbestedende dienst ziet derhalve geen aanleiding om af te wijken van artikel 22 AWVODI.
73	AWVODI-2018, artikel 24.2 eerste zin: overleggen verzekeringspolis	Op grond van contractuele afspraken met onze verzekeraar mogen wij derden (waaronder cliënten) geen inzage geven in de verzekeringspolis. Wel kunnen wij een alternatief bewijs van verzekering overleggen, te weten een verklaring van de verzekeraar waarin staat dat wij afdoende verzekerd zijn. Kunt u met in acht neming van het bovenstaande akkoord gaan met het buiten toepassing laten van de voorwaarden in artikel 24.2 van de AWVODI-2018 om (een kopie van) de verzekeringspolis te overleggen?	Aanbestedende dienst verwijst u naar de beantwoording van vraag 13.

74	AWVODI-2018, artikel 24.2 tweede en derde zin (wijzigen/beëindigen verzekeringscondities)	De 2e en 3e zin van artikel 24.2 AWVODI-2018 bepalen dat toestemming van de Opdrachtgever nodig is om de verzekeringscondities die Opdrachtnemer met zijn verzekeraar is overeengekomen, te wijzigen/beëindigen. Wij zijn doorlopend verzekerd, maar de precieze verzekeringsvoorwaarden worden jaarlijks opnieuw afgestemd met onze verzekeraar. De voorwaarden en dekking wijzigen daarbij niet substantieel, maar bepaalde condities kunnen wel licht wijzigen. Het kan niet zo zijn dat wij onze cliënten toestemming moeten gaan vragen om deze nieuwe verzekeringsvoorwaarden aan te gaan. Dit laat uiteraard onverlet dat wij zullen blijven voldoen aan de overige verplichtingen in artikel 24 AWVODI-2018. Kunt u met in acht neming van het voorgaande akkoord gaan met het in de overeenkomst buiten toepassing verklaren van de 2e en 3e zin van artikel 24.2 AWVODI-2018? Indien u hiermee niet akkoord kunt gaan, zou u dan kunnen toelichten waarom?	De aanbestedende dienst begrijpt dat de verzekeringsvoorwaarden van opdrachtnemer periodiek met de verzekeraar worden herzien. Artikel 24.2 is niet bedoeld om voor iedere reguliere verlenging of beperkte wijziging van polisvoorwaarden voorafgaande toestemming van de opdrachtgever te vereisen. Voorafgaande toestemming is slechts aan de orde indien sprake is van een beëindiging van de verzekering of een materiële wijziging van de dekking, de verzekerde bedragen of de verzekeringsvoorwaarden die de positie van de opdrachtgever nadelig kan beïnvloeden.
75	Inschrijvingsleidraad, §8.1. Verificatie Fase	Kunt u bevestigen dat een print screen uit het openbaar AFM-register, waarop het vergunningsnummer van de Inschrijver zichtbaar is, wordt geaccepteerd als bewijsstuk in plaats van een kopie van de vergunning zelf?	Indien uit een printscreen van het openbare AFM-register duidelijk blijkt dat de inschrijver over de vereiste vergunning beschikt en onder andere de naam van het kantoor en het vergunningsnummer zichtbaar is, wordt dit als voldoende bewijs geaccepteerd. De aanbestedende dienst heeft de voorkeur om ook de datum van raadpleging te kunnen inzien.
76	Inschrijvingsleidraad, §5.4 Beroepsbekwaamheid en Verificatiefase	Kunt u bevestigen dat een print screen uit het NBA Beroepsregister Registeraccountants en uit het NOREA-register (RE) volstaat als bewijsstuk voor de inschrijving van de controleleider/ondertekenend partner en de IT-auditor?	Indien uit een printscreen van het NBA-register en het NOREA-register duidelijk blijkt dat de inschrijver over de vereiste vergunning beschikt en onder andere de naam van het kantoor en het vergunningsnummer zichtbaar is, wordt dit als voldoende bewijs geaccepteerd. De aanbestedende dienst heeft de voorkeur om ook de datum van raadpleging te kunnen inzien.
77	Inschrijvingsleidraad, §5.3 Aansprakelijkheidsverzekering	Kunt u akkoord gaan met een verklaring van onze verzekeraar waaruit de dekking blijkt, in plaats van een kopie van de volledige polis?	Aanbestedende dienst verwijst u naar de beantwoording van vraag 13.
78	Inschrijvingsleidraad §7.1.1 Kwalitatieve subgunningcriteria en PvE eis 2.9	Kunt u het waarderen als wij CV's van de beoogde kernteamleden van het controleteam als bijlage bij de kwalitatieve gunningscriteria toevoegen, zonder dat deze meetellen in het toegestane maximale aantal A4?	Aanbestedende dienst verwijst u naar de beantwoording van vraag 46.
79	Inschrijvingsleidraad, §3.2 Inschrijvingsvoorwaarden	Kunt u het waarderen als wij een separate aanbestedingsbrief (max. 1 A4) meesturen die niet meetelt in het maximum aantal pagina's voor K1 en K2?	Aanbestedende dienst verwijst u naar de beantwoording van vraag 45.
80	Inschrijvingsleidraad, §7.1.1 Kwalitatieve subgunningcriteria (K3)	Wij overwegen het kernteam voor deze opdracht uit drie personen te laten bestaan. Kunt u het waarderen om bij de presentatie, naast de beoogd eindverantwoordelijk partner ook twee andere kernteamleden van het beoogde controleteam aanwezig te laten zijn die een prominente rol spelen in de uitvoering van de opdracht?	Hoewel de aanbestedende dienst verheugd is om te zien dat inschrijver zeer actief bezig is met deze aanbesteding, gaat de aanbestedende dienst niet akkoord met een andere samenstelling van medewerkers dan vermeld in de inschrijvingsleidraad. De motivatie hiervoor is het waarborgen van een gelijke beoordeling van de inschrijvende partijen en efficiënt verloop van de presentaties.
81	Inschrijvingsleidraad, §2.2 Financiële eenheid en §2.4 De controle	Kunt u per waterschap de meest recente managementletter en het meest recente accountantsverslag (met controleverklaring, geanonimiseerd waar nodig) beschikbaar stellen? Deze zijn essentieel voor het opstellen van een contract-specifiek werkplan (K1).	De aanbestedende dienst verwijst u naar beantwoording van vraag 14.
82	Inschrijvingsleidraad, §2.2 Financiële eenheid	Kunt u de verschillen tussen de drie waterschappen op het gebied van de contracten- en projectenmodule toelichten?	Aanbestedende dienst had als doel u te informeren over het feit dat er verschillen bestaan tussen de waterschappen op het gebied van de contracten- en de projectenmodule en dat dat naar verwachting leidt dat op deze onderdelen drie verschillende werkwijzen eigen gemaakt dienen te worden door de accountant om de controle op een juiste manier te kunnen uitvoeren. Een grove duiding (waar geen rechten aan ontleent kunnen worden) van de verschillen komt uit op circa 95% gelijke werkwijzen en circa 5% verschillende werkwijzen. Aanbestedende dienst gaat ervan uit dat u hiermee voldoende informatie heeft om op dit onderdeel een toereikend beeld te vormen van de opdracht.
83	Inschrijvingsleidraad, §2.4 De controle – IT-audit	Kunt u een beschrijving van de IT-organisatie van de Financiële eenheid verstrekken (zoals organogram, belangrijkste beheerprocessen), inclusief een overzicht van welke IT-activiteiten zijn uitbesteed aan derden?	Wij verwijzen u naar de beantwoording van vraag 40.
84	Inschrijvingsleidraad, §2.4 De controle – IT-audit	Zijn er voor de uitbestede IT-diensten (waaronder ProSa/AllSolutions en overige relevante ketenpartijen) actuele ISAE 3402 type II- of gelijkwaardige assurance-rapportages beschikbaar, en zo ja, kunt u deze beschikbaar stellen?	Deze rapportages zijn beschikbaar, maar kunnen vertrouwelijke informatie bevatten. De rapportages zullen derhalve beschikbaar worden gesteld bij aanvang bij de opdracht.
85	Inschrijvingsleidraad, §2.4 De controle – IT-audit	Kunt u inzicht geven in de belangrijkste huidige en geplande IT-projecten en veranderprogramma's voor de contractperiode (2027–2031), inclusief eventuele significante IT-investeringen die impact hebben op de scope van de IT-audit?	Voor de contractperiode 2027-2031 zijn nog niet alle IT-projecten en investeringen bekend. Naar verwachting wordt ingezet op verdere optimalisatie en modernisering van het IT-landschap, waaronder de toepassing van AI, verbeteringen in de informatiebeveiliging en een geleidelijke ontwikkeling naar een meer soevereine IT-omgeving. Eventuele effecten op de scope van de IT-audit worden gedurende de contractperiode beoordeeld op basis van risicoanalyses. Op dit moment zijn geen ontwikkelingen bekend die naar verwachting leiden tot een significante wijziging van de scope van de IT-audit.

86	Bijlage 4 – Programma van Eisen, eisen 4.25 t/m 4.28 (Data en AI)	De eisen 4.25 t/m 4.28 stellen restricties aan het gebruik van AI. Kunt u de scope van deze eisen verduidelijken: (a) gelden deze uitsluitend voor generatieve AI-toepassingen, of ook voor gevestigde audit-analytics en machine-learning tooling die integraal onderdeel uitmaken van de reguliere controleaanpak; (b) valt geanonimiseerde/gepseudonimiseerde data ook onder deze restricties; (c) op welke wijze kan Opdrachtnemer contractueel toestemming verkrijgen voor specifieke AI-toepassingen (eis 4.26 en 4.27)?	De aanbestedende dienst begrijpt dat opdrachtnemers gebruik kunnen maken van intern ontwikkelde AI-toepassingen en verlangt niet dat broncode, modellen, intellectuele eigendomsrechten of vertrouwelijke bedrijfsinformatie met opdrachtgever worden gedeeld. (a) De eisen 4.25 t/m 4.28 zijn niet uitsluitend van toepassing op generatieve AI. Voor zover audit-analytics of machine-learningtooling kwalificeert als een AI-toepassing en daarbij data van Opdrachtgever wordt gebruikt, is met name eis 4.27 van toepassing. Reguliere data-analysetooling die niet kwalificeert als AI valt niet onder deze AI-specifieke eisen. (b) Eis 4.28 ziet specifiek op persoonsgegevens; gepseudonimiseerde persoonsgegevens vallen daaronder, daadwerkelijk geanonimiseerde gegevens niet. (c) Onder goedkeuring wordt verstaan dat opdrachtgever voldoende inzicht krijgt in de aard van de AI-toepassing, de beoogde inzet binnen de opdracht, de wijze waarop gegevens van opdrachtgever worden verwerkt, de getroffen beveiligingsmaatregelen en de waarborgen dat gegevens van opdrachtgever niet worden gebruikt voor het trainen van AI-modellen of voor andere doeleinden dan de uitvoering van de opdracht. Een toelichting, demonstratie of verstrekking van relevante documentatie kan onderdeel zijn van deze beoordeling. De aanbestedende dienst zal een verzoek tot gebruik van een AI-toepassing redelijk beoordelen. De eis wordt niet zo uitgelegd dat de AI-toepassing zelf of de onderliggende intellectuele eigendomsrechten aan opdrachtgever ter beschikking moeten worden gesteld.
87	Bijlage 4 – Programma van Eisen, eis 4.9 (ISO 27001)	Kunt u bevestigen dat een geldig ISO 27001-certificaat op het niveau van de Nederlandse entiteit die zich inschrijft, voldoet aan deze eis, ook indien de scope van het certificaat de audit-praktijk als geheel omvat en niet expliciet de dienstverlening aan deze specifieke opdracht benoemt?	Een geldig ISO 27001-certificaat van de inschrijvende Nederlandse entiteit kan voldoen aan deze eis, mits de dienstverlening die onderwerp is van deze opdracht daadwerkelijk valt binnen de scope van het certificaat. Het is niet vereist dat de opdracht of opdrachtgever afzonderlijk in de scope wordt genoemd. Opdrachtgever behoudt zich het recht voor te beoordelen of de scope van het certificaat de voor deze opdracht relevante werkzaamheden en processen voldoende omvat.
88	Inschrijvingsleidraad, §3.2 Inschrijvingsvoorwaarden en Bijlage 4 – PvE, hoofdstuk 4 Informatiebeveiliging en Privacy	Kunt u ermee instemmen om aan de geheimhoudingsbepalingen de volgende clausule toe te voegen: "Het is Opdrachtnemer toegestaan vertrouwelijke informatie te delen met Opdrachtnemer's lidfirma's binnen het firma-netwerk indien dat noodzakelijk is voor het verrichten van de werkzaamheden. Opdrachtnemer staat ervoor in dat deze lidfirma's de geheimhoudingsverplichtingen naleven"?	Aanbestedende dienst gaat niet akkoord met uw voorstel om de clausule toe te voegen. Het is onduidelijk wat de lidfirma's zijn en de voorgestelde clausule zou ook mogelijk maken om vertrouwelijke informatie met alle lidfirma's te delen. Deze mogelijkheden passen niet in de beoogde en benodigde omgang met vertrouwelijke informatie behorende tot de opdracht Accountantsdiensten. In de aanbestedingsstukken zijn de eisen omtrent geheimhouding en omgang met vertrouwelijke informatie uitvoerig beschreven. Opdrachtnemer dient zich ten alle tijden te houden aan de vigerende wet- en regelgeving en beroeps- en gedragsregels.
89	Inschrijvingsleidraad, §3.2 Inschrijvingsvoorwaarden – UEA	Gaat u ermee akkoord dat wij het UEA online in TenderNed invullen conform de systematiek van TenderNed, en aanvullend een geupload PDF-exemplaar meesturen dat rechtsgeldig is ondertekend door de gevolmachtigde vertegenwoordiger?	Aanbestedende dienst gaat akkoord met deze werkwijze.
90	Inschrijvingsleidraad, §2.3 Beschrijving van de opdracht – Natuurlijke adviesfunctie	Kunt u uw verwachtingen ten aanzien van de accountant nader specificeren voor wat betreft: (a) het minimum aantal formele contactmomenten per waterschap per jaar en op welk niveau (concerncontroller, directie, college, (audit)commissie, VV); (b) de gewenste rol van de accountant richting de Verenigde Vergadering bij begrotings-, treasury- en verordenvingsvraagstukken (K2, beoordelingsaspect 4)?	De aanbestedende dienst wenst een minimaal aantal contact momenten met bestuur en concerncontrol. Echter de behoefte aan contactmomenten verschilt per jaar en situatie en wordt per waterschap afzonderlijk afgestemd.
91	Inschrijvingsleidraad, §5.4 Beroepsbekwaamheid – Kerncompetentie 1	Kerncompetentie 1 vereist dat Inschrijver minimaal twee jaar ervaring heeft met het gelijktijdig uitvoeren van accountantswerkzaamheden voor ten minste twee vergelijkbare organisaties die aan elkaar zijn gekoppeld door bijvoorbeeld een gezamenlijke financiële administratie en/of gemeenschappelijke IT-organisatie. In de markt komt deze specifieke constellatie, twee of meer decentrale overheden met een gedeelde financiële administratie en/of IT-omgeving, gecontroleerd door dezelfde accountant, zeer beperkt voor. Hierdoor bestaat het risico dat deze eis de mededinging disproportioneel beperkt en dat een aanzienlijk deel van de geschikte marktpartijen op voorhand wordt uitgesloten, hetgeen zich moeilijk verhoudt tot artikel 1.10 Aanbestedingswet 2012 (proportionaliteit) en de Gids Proportionaliteit (voorschrift 3.5F). Kunt u, mede in het licht hiervan, bevestigen dat aan Kerncompetentie 1 óók wordt voldaan indien Inschrijver aantoonbaar over de gevraagde competenties beschikt op basis van één referentieopdracht waarbij accountantswerkzaamheden zijn verricht voor: (a) een samenwerkingsverband, gemeenschappelijke regeling of ambtelijke fusieorganisatie waarin meerdere decentrale overheden hun financiële administratie en/of IT gezamenlijk hebben belegd; dan wel (b) één decentrale overheid met een vergelijkbare omvang en complexiteit als de gebundelde opdracht van de drie waterschappen, waarbij eveneens sprake is van een geïntegreerde financiële administratie en gedeelde IT-omgeving over meerdere organisatieonderdelen, entiteiten of verbonden partijen? Indien u niet aan bovenstaande verruiming tegemoet wenst te komen, verzoeken wij u toe te lichten op welke wijze deze eis proportioneel wordt geacht ten opzichte van de omvang en aard van de opdracht.	Het doel is om een Accountant te contracteren die met deze complexiteit van twee vergelijkbare organisaties die gekoppeld zijn de werkzaamheden en natuurlijke adviesfunctie goed kan uitvoeren. Als u aan kunt tonen dat u gelijktijdig accountantswerkzaamheden uitvoert voor (i) twee vergelijkbare organisaties die zelfstandig opereren die (ii) gekoppeld zijn door een gezamenlijke financiële administratie en/of gemeenschappelijke IT-organisatie, voldoet u aan dit onderdeel van de kerncompetentie. Volledigheidshalve benadrukt dat de kerncompetentie vraagt om (ten minste) twee organisaties in plaats van drie. De aanbestedende dienst acht, gezien het doel, de kerncompetentie als proportioneel. Tevens is er in de beantwoording geen sprake van verruiming, maar een toelichting.
92	Inschrijvingsleidraad pagina 9	Op basis van de omschrijving van de opdracht veronderstellen wij dat de controle van de SiSa-bijlage geen onderdeel van de inschrijvingsprijs is? Is deze veronderstelling juist?	Uw veronderstelling dat de controle van SiSa-bijlage geen onderdeel van de inschrijfprijs is, is niet juist. In de inschrijvingsleidraad staat in Ad 1. Certificerende functie beschreven "Als gevolg van een mogelijke toekomstige wijziging in de wet- en regelgeving zal de controle ook gericht zijn op SiSa. Deze verantwoording hoort dan als bijlage bij de jaarstukken." In het prijzenblad valt Ad 1. Certificerende functie onder Deel A: Jaarrekeningcontrole.

93	Inschrijvingsleidraad pagina 12, werkplan accountant	U vraagt om een eerste werkplan op te stellen als onderdeel van een gunningscriteria K1. Uw huidige accountant beschikt reeds over een werkplan dat de afgelopen jaren met u is afgestemd en daardoor op uw maat is gemaakt. Hoe waarborgt u een gelijk speelveld voor de Inschrijvers?	De aanbestedende dienst hanteert het uitgangspunt dat alle inschrijvers op gelijke en transparante wijze toegang hebben tot de informatie die nodig is om een passende inschrijving in te dienen. We erkennen dat een zittende partij mogelijk een informatievoorsprong kan hebben die wij niet kunnen beïnvloeden. Er wordt een werkplan gevraagd die wordt getoetst op onderdelen die een Accountant die voldoet aan de kerncompetenties, kan beschrijven. De aanbestedende dienst heeft alle voor de opdracht relevante informatie die noodzakelijk is voor het opstellen van een inschrijving via de aanbestedingsstukken beschikbaar gesteld. Daarnaast zal de nieuwe structuur (Rechtmatigheidsverantwoording) tot, t.o.v. de afgelopen jaren, een aangepast werkplan leiden. Aanbestedende dienst heeft alle voor de opdracht relevante informatie die noodzakelijk is voor het opstellen van een inschrijving via de aanbestedingsstukken beschikbaar gesteld om zo het level-player field te borgen.
94	Inschrijvingsleidraad pagina 25, kerncompetentie 2	Kunt u instemmen met een referentie van een gemeente en/of provincie voor deze kerncompetentie?	Aanbestedende dienst heeft in kercompetentie 1 een vergelijkbare organisatie omschreven als: "zoals gemeenten, provincies en/of waterschappen". Een referentie van een gemeente en/of provincie is dus toegestaan.
95	Bijlage 4 - Programma van Eisen, eis 1.2	Vanwege de krapte op de Nederlandse arbeidsmarkt zetten wij ook collega's in die geen Nederlands spreken, waarbij wij geavanceerde vertaaltools inzetten. Alle rapportages en correspondentie zal in het Nederlands zijn. Kunt u daarmee instemmen?	Aanbestedende dienst stemt niet in met uw voorstel. Eis 1.2 stelt dat de levering van de dienstverlening dient te geschieden in de Nederlandse taal. De dienstverlening rijkt verder dan enkel rapportages en correspondentie en omvat ook contact met medewerkers en bestuurders van de aanbestedende dienst. Hoewel aanbestedende dienst begrip heeft voor uw situatie zien wij geen ruimte om Eis 1.2 aan te passen.
96	Bijlage 4 - Programma van Eisen, eis 2.1	Vanwege onafhankelijkheidsregels gaan wij als accountant zelf over de inhoud van onze werkzaamheden, uiteraard stemmen wij dit af. Mogen we deze eis zo interpreteren?	Uw interpretatie is juist. De accountant moet vanuit zijn onafhankelijke rol zelf kunnen bepalen welke werkzaamheden nodig zijn voor zijn controle, binnen de de kaders van de opdracht en de geldende wet- en regelgeving. De inhoud van de werkzaamheden worden afgestemd met de directie, het management en het bestuur van het waterschap.
97	Bijlage 4 - Programma van Eisen, eis 2.2	Uiteraard zullen we waar direct aantoonbaar de oorzaak benoemen bij de door ons geconstateerde bevindingen. Sommige bevindingen hebben echter een diepergaand oorzaak dan de inrichting van een proces. Een root cause analyse behoort onzes inziens dan bij de verantwoordelijkheden van de organisatie en niet bij die van de accountant. In die gevallen kunnen wij hoogstens aanbevelen dat een root cause-analyse nodig is om tot een goede oplossing te komen. Kunt u met deze conclusie instemmen?	Aanbestedende dienst concludeert dat de accountant bevindingen, zichtbare oorzaken en aanbevelingen rapporteert, maar een diepgaande root cause-analyse behoort niet standaard tot de accountantscontrole. De accountant dient in dergelijke situaties te adviseren om nader onderzoek naar de achterliggende oorzaken uit te voeren.
98	Bijlage 4 - Programma van Eisen, eis 3.4	In eis 3.4 stelt u dat bij de adviezen in de rapportages eveneens moet worden aangegeven hoe de uitvoering van de bevindingen vorm zal krijgen. Wij zullen in onze rapportages concrete adviezen opnemen ter opvolging van onze bevindingen. Het waterschap gaat echter zelf over de vormgeving en de uitvoering daarvan. Kunt u eis 3.4 daarop aanpassen?	Aanbestedende dienst wenst de eis te verduidelijken door middel van de volgende toelichting op eis 3.4: met eis 3.4 wordt niet beoogd dat de opdrachtnemer verantwoordelijk is voor de uitvoering van de aanbevelingen. Er wordt verwacht dat opdrachtnemer concrete en bruikbare aanbevelingen deelt met de aanbestedende dienst. De inrichting hiervan blijft de verantwoordelijkheid van de waterschappen.
99	Bijlage 4 - Programma van Eisen, eis 5.1	Om aan deze eis te kunnen voldoen is het van belang dat de werkplekken die door opdrachtgever ter beschikking worden gesteld aan het controleteam voldoen aan de Arbowetgeving (waaronder verstelbare stoelen en tafels en een beeldscherm)? Kunt u dit bevestigen?	Aanbestedende dienst bevestigt dat, voor zover deze werkzaamheden op locatie van de waterschappen worden verricht, de werkplekken die door de opdrachtgever ter beschikking worden gesteld aan het controleteam voldoen aan de Arbowetgeving.
100	Bijlage 4 - Programma van Eisen, eis 6.15	Er kunnen verschillende redenen zijn voor meer- of extra werk. Dit kan te maken hebben met scope-uitbreidingen, incidenten, kwaliteit van de oplevering etc. Voorbeelden hiervan zijn een implementatie van een nieuw informatiesysteem, uitbreiding van taken, een fraudecasus, een zieke medewerker bij het waterschap. Niet alle redenen voor extra (en soms ook minder) werk zijn gerelateerd aan de aanbestedingsstukken. In eis 6.16 tot en met 6.18 zijn heldere eisen opgenomen dat meerwerk altijd vooraf moet overeengekomen zijn. Daarom stellen we voor om deze eis (6.15) te laten vervallen. Kunt u daarmee instemmen?	Aanbestedende dienst gaat niet akkoord met uw voostel om eis 6.15 te laten vervallen, maar ziet ook geen reden dat uw zorg niet tot uiting komt in de gestelde eis. Deze eis is bedoeld om te waarborgen dat de noodzaak van meerwerk inzichtelijk en toetsbaar wordt onderbouwd. Daarbij is het van belang dat opdrachtnemer aangeeft welke omstandigheden hebben geleid tot het meerwerk en waarom deze werkzaamheden niet binnen de oorspronkelijke opdracht kunnen worden uitgevoerd.
101	Inschrijvingsleidraad, §2.5 Omvang van de opdracht	De verwachte waarde (€ 2.505.000) betreft de som van de drie waterschappen. Kan de aanbestedende dienst een indicatie geven van de bestede uren van de huidige accountant per waterschap (HHSK, HHD, HHR), zodat een reële prijsopgave per waterschap mogelijk is?	Aanbestedende dienst heeft verschillende soorten gegevens gebruikt om tot een representatieve verwachte waarde te komen waaronder, maar niet beperkt tot, historische kosten en indexatiecijfers. Aanbestedende dienst geeft geen indicatie van de bestede uren van de huidige accountant. Dit is mogelijk vertrouwelijke informatie en enkel terugkijkende informatie. Tevens geeft aantal bestede uren geen volledig realistisch beeld omdat o.a. de rechtmatigheidscontrole op andere wijze wordt ingericht. De scope is niet gelijk aan de werkzaamheden die tot nu toe zijn uitgevoerd. Aanbestedende dienst vraagt u om uw eigen prijsopgave te bepalen op basis van uw eigen kennis en ervaring en de gegeven informatie in de aanbestedingsstukken.
102	Inschrijvingsleidraad, §7.1.1 Subgunningscriterium K3	K3 wordt beoordeeld op presentatievaardigheden en niet op inhoud. Kan worden verduidelijkt hoe de individuele beoordelingen van de meerdere leden van de beoordelingscommissie worden samengevoegd tot één eindscore?	De scores en motivaties worden in consensus vastgesteld.
103	Inschrijvingsleidraad, §7.1.1 Subgunningcriterium K3	Kunt u aangeven of inschrijvers tijdens de presentatie gebruik mogen maken van digitale presentatiemiddelen en welke faciliteiten (zoals scherm, beamer, internetverbinding en audioapparatuur) beschikbaar zijn.	U kunt een digitale presentatiemiddelen gebruiken. Er is een scherm, beamer, internetverbinding en audioapparatuur aanwezig.
104	Inschrijvingsleidraad, hoofdstuk 7, paragraaf 7.1.2 (Financieel gunningcriterium), pagina 33	De prijscore wordt berekend op basis van een ondergrens van € 103.000 (25 punten) en een bovengrens van € 149.000 (0 punten). Kunt u toelichten op welke grondslag deze bedragen zijn vastgesteld?	Aanbestedende dienst heeft verschillende soorten gegevens gebruikt om tot een representatieve verwachte minimale en maximale waarde te komen, waaronder, maar niet beperkt tot, historische kosten en indexatiecijfers.

105	Inschrijvingsleidraad, §7.1.1 K3 Presentatievaardigheden	In §7.1.1 van de Inschrijvingsleidraad staat vermeld dat de presentaties plaatsvinden op 30 september 2026 tussen 13.00 en 17.00 uur. Kunt u aangeven wanneer inschrijvers worden geïnformeerd over het exacte tijdstip van hun presentatie? Daarnaast stellen wij het op prijs om een voorkeur voor een tijdslot te kunnen doorgeven?	Uiterlijk 24 september zal de aanbestedende dienst de inschrijvers informeren over het tijdstip van de presentatie. Het is toegestaan om middels de berichtenmodule van Tenders een voorkeur voor een tijdslot te kunnen doorgeven. De aanbestedende dienst zal trachten het door u gewenste tijdslot aan u toe te wijzen, maar kan dit niet garanderen.
106	AWVODI-2018, artikel 19.3: aansprakelijkheid	Ten aanzien van de aansprakelijkheid als opgenomen in artikel 19.3 van de AWVODI-2018 voorwaarden merken wij op dat het in onze beroepsgroep gebruikelijk is om de aansprakelijkheid te beperken, waarbij de maximum aansprakelijkheid in redelijke verhouding staat tot het met de opdracht gemoeide honorarium. De beperking van de aansprakelijkheid als thans opgenomen in artikel 19.3 van de AWVODI-2018 sluit hier niet volledig bij aan, althans in zoverre dat sprake is van een beperking van de aansprakelijkheid op basis van een op voorhand vastgestelde staffel, als gevolg waarvan de maximale aansprakelijkheid afhankelijk van de opdrachtwaarde, kan uitkomen boven een bedrag dat gelijk is aan driemaal de fee (de cap die binnen onze branche gebruikelijk is). Bent u gelet op het voorgaande bereid in de te sluiten overeenkomst op te nemen dat in afwijking van het bepaalde in artikel 19.3 van de AWVODI-2018 de totale aansprakelijkheid van Opdrachtnemer zal worden beperkt tot maximaal driemaal de opdrachtwaarde, als volgt:	De AWVODI zijn waterschapsbreed opgesteld, enkel in uitzonderlijke gevallen wordt hiervan afgeweken. Om deze reden handhaaft aanbestedende dienst artikel 19.3 AWVODI ongewijzigd. De gekozen regeling koppelt de limiet reeds aan de opdrachtwaarde en voorziet voor overeenkomsten met een waarde van meer dan € 50.000 in een limiet van driemaal de opdrachtwaarde, met een maximum van € 1.500.000. Daarmee staat het aansprakelijkheidsrisico in een redelijke verhouding tot de aard, omvang en het belang van de opdracht. Voor zover schade (mede) het gevolg is van onjuiste of onvolledige informatie van opdrachtgever, wordt dit beoordeeld aan de hand van de overeenkomst en de wettelijke regels over toerekenbaarheid, causaal verband en eigen schuld. Een aanvullende uitsluiting is daarom niet nodig. Dwingend recht en de beperkende werking van de redelijkheid en billijkheid blijven onverkort van toepassing. De aanbestedende dienst ziet geen aanleiding om de in de AWVODI opgenomen aansprakelijkheidsregeling te vervangen door een afwijkende, sectorspecifieke regeling.
107	Gegevensverwerkingsovereenkomst HHSK, HHR, HDD - Artikel 9.1: aansprakelijkheid	Dit lijkt een onbeperkte aansprakelijkheid, hetgeen niet acceptabel is voor Opdrachtnemer. Aansprakelijkheid dient redelijkerwijs gekoppeld te zijn aan de waarde van de opdracht. Is het akkoord om aan te sluiten bij de aansprakelijkheidsbeperking zoals wij hebben voorgesteld bij artikel 19.3 AWVODI?	De aanbestedende dienst gaat niet akkoord. Artikel 9.1 van de gegevensverwerkingsovereenkomst wordt gehandhaafd. Privacy- en gegevensbeveiligingsschade kan naar aard en omvang niet steeds in een vaste verhouding tot de opdrachtwaarde worden gebracht. De bepaling schept echter geen automatische of risicoaansprakelijkheid voor de verwerker: aansprakelijkheid bestaat slechts voor zover de schade aan de betreffende partij kan worden toegerekend, waaronder bij niet-naleving van specifiek tot de verwerker gerichte AVG-verplichtingen of handelen buiten of in strijd met rechtmatige instructies van de verwerkingsverantwoordelijke. De wettelijke aanspraken van betrokkenen en hun mogelijkheid om een verantwoordelijke partij voor de volledige schade aan te spreken, kunnen niet door de overeenkomst worden beperkt. Tussen partijen kan verhaal worden gehaald overeenkomstig ieders aandeel in de verantwoordelijkheid. Daarom wordt voor artikel 9.1 niet aangesloten bij de algemene aansprakelijkheidslimiet van artikel 19 AWVODI. De wettelijke eisen van schade, causaal verband, toerekenbaarheid en de redelijkheid en billijkheid blijven van toepassing.
108	Algemeen	De door u in te schakelen accountant en zijn medewerkers zijn onderworpen aan wet- en regelgeving, waaronder bijvoorbeeld de Beroeps- en gedragsregels voor accountants. Deze wet- en regelgeving werken door in de onderhavige Algemene Inkoopvoorwaarden. Kunt u bevestigen dat de voor accountants geldende wet- en regelgeving te allen tijde zal worden gerespecteerd? Ervan uitgaande dat u voorgaande vraag bevestigend heeft beantwoord; bent u bereid in de overeenkomst de volgende bepaling op te nemen: "Het waterschap verleent telkens volledige en onvoorwaardelijke medewerking aan de verplichtingen die voor Contractant voortvloeien uit de toepasselijke wet- en regelgeving. Het waterschap verklaart de beperkingen, die voor Contractant bij de uitvoering van de Diensten eventueel voortvloeien uit wet- en regelgeving te allen tijde te zullen respecteren."?	De aanbestedende dienst bevestigt dat de op de accountant toepasselijke wet- en regelgeving en beroepsvoorschriften gedurende de uitvoering van de opdracht dienen te worden nageleefd en te worden gerespecteerd. De overeenkomst dient te worden uitgevoerd met inachtneming van de toepasselijke wet- en regelgeving. De aanbestedende dienst zal in redelijkheid de medewerking verlenen die noodzakelijk is voor de uitvoering van de opdracht en de naleving van de voor de opdrachtnemer geldende wettelijke en beroepsrechtelijke verplichtingen. De aanbestedende dienst ziet daarom geen aanleiding een aanvullende bepaling op te nemen waarin wordt gesproken van volledige en onvoorwaardelijke medewerking.
109	AWVODI artikel 11.4	Het bepaalde in artikel 11.4 is niet in overeenstemming met de voor accountants geldende wet- en regelgeving. De specifieke aard van de accountantscontrole, staat niet toe dat intellectuele eigendomsrechten en/of persoonlijkheidsrechten worden overgedragen. Daarnaast, op basis van onze werkzaamheden vormen wij een dossier. Daarin is informatie opgenomen die door ons is vervaardigd en herhaaldelijk wordt gebruikt (en dus behoort tot ons intellectueel eigendom). Wij kunnen het intellectueel eigendomsrecht van dergelijke stukken niet overdragen aan het Waterschap, aangezien tot ons dossier behorende stukken te allen tijde ons eigendom dienen te blijven. Bent u daarom bereid de bepaling aan te passen, zodat deze luidt: "Alle intellectuele eigendomsrechten betreffende de door Contractant verleende diensten en/of door Contractant gebruikte of verstrekte zaken berusten bij Contractant of zijn licentiegevers. Het waterschap verkrijgt voor het resultaat, voor zover toegestaan of verplicht door wet- en regelgeving, het Gebruiksrecht."?	De AWVODI zijn waterschapsbreed opgesteld, enkel in uitzonderlijke gevallen wordt hiervan afgeweken. Om deze reden handhaaft aanbestedende dienst artikel 11.4 AWVODI ongewijzigd. Artikel 11.4 AWVODI ziet op de terbeschikkingstelling van gegevens die de opdrachtnemer in het kader van de uitvoering van de overeenkomst onder zich heeft en niet op de overdracht van intellectuele eigendomsrechten. Aanbestedende dienst erkent dat op accountantsdossiers, controlemethodieken, werkprogramma's en andere door de opdrachtnemer ontwikkelde of gebruikte materialen eigen rechten van de opdrachtnemer of diens licentiegevers kunnen rusten en dat de accountant gehouden kan zijn deze dossiers op grond van wet- en regelgeving en beroepsvoorschriften te bewaren. De aanbestedende dienst ziet geen aanleiding om de in de overeenkomst en de AWVODI opgenomen regeling betreffende intellectuele eigendom en gegevensverstrekking te vervangen door de voorgestelde bepaling.
110	PVE 4.3	Wat bedoelt u met de geheimhoudingsverklaring? Alle medewerkers van ons kantoor vallen onder de wet- en regelgeving voor accountants waar geheimhouding al in geborgd is.	Het betreft een overeenkomst die door betrokken medewerkers wordt gelezen en ondertekend, waarin zij verklaren zich bewust te zijn van hun verplichting om vertrouwelijke informatie vertrouwelijk te behandelen en niet met onbevoegden te delen.
111	Inschrijfleidraad pagina 7 en 8	U beschrijft sinds wanneer de 3 waterschappen samenwerken en welke processen door AllSolutions worden ondersteund. U schrijft dat de processen die door Prosa worden ondersteund zoveel mogelijk zijn gelijkgetrokken. Kunt u hier wat meer toelichting geven? Zijn dit puur application controls of betreft het ook vastleggingen van controles in Prosa.	Binnen de samenwerking van de drie waterschappen worden diverse processen die door Prosa worden ondersteund zoveel mogelijk geharmoniseerd en gestandaardiseerd.
112	Inschrijfleidraad pagina 7 en 8	Welke procesonderdelen worden volledig door de centrale administratie/unit verzorgd en zijn dus volledig qua proces identiek?	Deze procesonderdelen liggen bij de Financiële eenheid en zijn voor de drie waterschappen gelijk.
113	Algemeen - interne beheersing	Hoe schat u het niveau van interne beheersing in per waterschap?	Aanbestedende dienst verwijst u naar de beschikbare informatie in de aanbestedingsstukken accountantsverslagen. De aanbestedende dienst is van mening dat de accountant zelf een oordeel over het niveau van de interne beheersing per waterschap dient te vormen.

114	Algemeen - ontwikkelingen	Welke belangrijke ontwikkelingen zijn de komende jaren te verwachten en wat verwacht u van de accountant hierbij?	Het is de Aanbestedende dienst niet voldoende duidelijk welke informatie u precies opvraagt in relatie tot onderhavige aanbesteding. Wij verwijzen u naar de beantwoording van vraag 122.
115	Normenkader	Graag ontvangen wij voor elk van de waterschappen het meest recente normenkader.	Het meest recente normenkader betreft openbare informatie en is online beschikbaar via: • fhs.kb.bestuurlijkeinformatie.nl (VV 26-11-25 / 10.9) • mnl.dland.bestuurlijkeinformatie.nl (VV 26-11-25 / 4.2) • delfland.bestuurlijkeinformatie.nl (VV 27-11-25 / H.05)
116	Aanbestedingsleidraad pagina 8	U zegt in de aanbestedingsleidraad op pagina 8 dat de grootste verschillen tussen de drie waterschappen zich bevinden in de contracten en projectenmodule. Kunt u toelichten welke verschillen er zijn tussen de waterschappen?	Wij verwijzen u naar de beantwoording van vraag 82.
117	Prijs - sisa regelingen	Voor diverse waterschappen geldt de afgelopen jaren dat zij ook een Sisa verantwoording moeten opnemen in de jaarrekening. Bij de jaarrekeningcontrole leidt dit tot extra werkzaamheden. Kunt u per waterschap aangeven hoeveel Sisa-regelingen u verwacht zodat wij in de prijsstelling hier rekening mee kunnen houden.	Voor waterschappen ontbreekt momenteel een wettelijke grondslag om deze subsidieverantwoordingen via de SiSa-methodiek in de jaarrekeningcontrole te verwerken. Daarom worden hiervoor afzonderlijke subsidieverantwoordingen opgesteld en door de accountant gecontroleerd. Wanneer gedurende de contractperiode wel een wettelijke grondslag wordt gecreëerd, zullen de SiSa verantwoordingen weer onderdeel gaan uitmaken van de verantwoording in de jaarrekening. Het aantal en de omvang van subsidieverantwoordingen gedurende de contractperiode zijn vooraf niet betrouwbaar te voorspellen. Voor het aantal subsidieverantwoordingen over 2025 wordt verwezen naar onze beantwoording van vraag 15. Deze beantwoording is inclusief SiSa verantwoordingen
118	Intern controleplan	Wij willen graag een goede en reële werkplan opstellen, waarbij wij zoveel mogelijk gebruik maken van de werkzaamheden die in uw organisatie al gedaan worden en waar wij als accountant gebruik van kunnen maken. Kunnen wij om die reden de (V)IC plannen van de waterschappen ontvangen? Kunt u per waterschap omschrijven in hoeverre een tweede en/of derde lijnscontrole is ingericht in de diverse processen?	De (V)IC-plannen worden niet verstrekt. De waterschappen beschikken over een risicogericht ingerichte interne beheersing en interne controle. In hoeverre de accountant gebruik kan maken van de uitgevoerde werkzaamheden wordt jaarlijks afgestemd in het kader van de controleaanpak. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het antwoord op vraag 16.
119	VIC - omvang steekproeven	Voor de inschatting van onze werkzaamheden is het belangrijk te weten of u (verbijzonderde interne controle) zelf voldoende steekproeven neemt op de processen (wij denken bijvoorbeeld aan investeringen, activeringen, inkoopfacturen). Wij willen in principe zoveel mogelijk gebruik maken van de werkzaamheden die u zelf al verricht. Kunt u per waterschap aangeven hoe uw verbijzonderd intern controleplan voor deze stromen eruit ziet, inclusief de omvang van de steekproeven?	Informatie over de opzet van het verbijzonderd intern controleplan en de omvang van steekproeven per proces wordt niet verstrekt. De interne controle wordt risicogericht ingericht. De mate waarin de accountant gebruik kan maken van uitgevoerde interne controles en verbijzonderde controles wordt jaarlijks afgestemd als onderdeel van de controleaanpak. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het antwoord op vraag 16.
120	VIC - spendanalyse	Wij gaan er in onze controleaanpak van uit dat u zelf een goede spend-analyse (controle op naleving aanbestedingsregels) uitvoert, die beschikbaar is ten tijde van onze controle. Mogen wij daarvan uitgaan in onze offerte?	De aanbestedende dienst bevestigt dat ieder waterschap een spend-analyse uitvoert die beschikbaar is ten tijde van de controle.
121	Beoordelingscommissie	Kunt u aangeven wat de samenstelling van het beoordelingsteam vanuit het bestuur en de ambtelijke organisatie is. Uit hoeveel leden bestaat het beoordelingsteam en welke functies hebben de beoordelaars?	De leden van het beoordelingsteam bekleden functies met inhoudelijke deskundigheid ten aanzien van de opdracht, waaronder de functie van concerncontroller.
122	Algemeen - speerpunten	Kunt u per waterschap aangeven wat de speerpunten zijn van het management en dagelijks bestuur voor de komende jaren?	De speerpunten voor het management en dagelijks bestuur voor de komende jaren zijn onder andere, maar niet gelimiteerd tot; waterveiligheid, klimaatadaptatie en digitaliseren en professionalisering van de interne beheersing.
123	Algemeen - tijdslijnen	Kunt u per waterschap inzicht geven in de timing (weken) van de in het kader van de interim- en jaarrekeningcontrole verrichte controlewerkzaamheden van de huidige accountant? Heeft u deze timing ook voor ogen voor de nieuwe periode?	Per waterschap bedraagt de uitvoering van de interimcontrole variërend van circa 1 tot 2 weken en de jaarrekeningcontrole circa 3 weken. Dit betreft uitsluitend de controlewerkzaamheden. De aanbestedende dienst gaat voorsnood uit van een vergelijkbare planning in de nieuwe contractperiode, waarbij de exacte invulling afhankelijk blijft van de controleaanpak van de accountant. De duur kan per waterschap verschillen en is ter indicatie gedeeld in deze Nota van Inlichtingen, hier kunnen geen rechten aan ontleend worden.
124	PvE 4.9 ISO27001	"U vraagt met betrekking tot de kwaliteitsbewaking van onze organisatie om geldige kwaliteitscertificaten (ISO 27001 of vergelijkbaar). Kunt u in dat kader aangeven of u akkoord kunt gaan met het volgende: Wij hebben het beheer van ons informatiebeveiligingssysteem ondergebracht bij een externe partij welke ISO 27001 gecertificeerd is. Het informatiebeveiligingssysteem van onze organisatie is uitgebreid en nader beschreven in een Security Whitepaper. Indien gewenst kunnen wij dit document toezenden."	Aanbestedende dienst gaat niet akkoord met uw voorstel. Onderdelen van de informatiebeveiliging kunnen door Opdrachtnemer zijn ondergebracht bij externe dienstverleners. De omstandigheid dat een externe partij beschikt over een ISO 27001-certificering betekent echter niet automatisch dat de inschrijvende organisatie zelf voldoet aan de gestelde eis. Indien Opdrachtnemer niet beschikt over een eigen ISO 27001-certificering, dient Opdrachtnemer aantoonbaar te maken dat sprake is van een gelijkwaardig beveiligingsniveau. Opdrachtgever zal de verstrekte onderbouwing beoordelen. Een certificering van uitsluitend een externe dienstverlener wordt daarvoor niet zonder meer als voldoende beschouwd.